

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 212 (5684) 8 noyabr 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev "Bravo" marketlər şəbəkəsinin yeni hipermarketinin açılışında iştirak edib

Süvələndəki "Cirtdan" istirahət və sağlamlıq mərkəzi yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib

3

Elmar Məmmədyarov:
"Ermənistanın inkişafı münaqışının həllindən asildir"

5

DSX-də "Niyyat Sazişi"nin imzalanması mərasimi keçirilib

5

"Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzi "dil nazirliyi" funksiyalarını həyata keçirəcək"

7

Azərbaycanın 2019-cu il üçün dövlət bütçəsi investisiya və sosial yönümlüdür

6

Beynəlxalq sərgidə ölkəmizə qarşı növbəti təxribatın qarşısı alınıb

5

14

Əli Kərimlinin
gözəlcəsi bu dəfə
anasını döyüb polise
düsdü

8

BÖYÜKLÜYÜN
QƏDRİNİ BİLENLƏRƏ

16

Tristan Van Natta:
"Bakıda Milli
Gimnastika Arenası
möhtəşəmdir"

Prezident İlham Əliyev “Bravo” marketlər şəbəkəsinin yeni hipermarketinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva noyabrın 7-də “Bravo” marketlər şəbəkəsinin metronun “Koroğlu” stansiyasının yaxınlığında yerləşən yeni hipermarketinin açılışında iştirak ediblər.

AZERTAC xəbər verir ki, hipermarketdə yaradılan şərait barədə dövlətimizin başçısına və birinci xanıma məlumat verildi. “Bravo” Azərbaycanın ən böyük hipermarket şəbəkəsi hesab olunur.

Bildirildi ki, inşasına ötən ilin mayında başlanılan bu ticaret obyektiinin ümumi sahəsi 7 hektardan, ticaret sahəsi isə 8 min kvadratmetrdən artıqdır. Hipermarketin qapalı və açıq avtomatanlarının sahəsi 11 min kvadratmetrdən çoxdur. Bu dayanacaqlarda eyni vaxtda 800-ə yaxın avtomobil saxlanılır. Zövq oxşayan müasir tərtibatlı hipermarketdə bazarlıq üçün hərəkəflə imkanlar var. Müştərilərə ən geniş çeşiddə müxtəlif növ məhsullar təqdim edilir. Yeni hipermarketdə alıcılara, həmçinin “Bravo” özəl ticaret markasına müxsus ərzaqlar, müxtəlif çeşiddə keyfiyyətli qeyri-qida məhsulları da təklif olunur.

Məlumat verildi ki, “Bravo” şəbəkəsinə müxsus market və hipermarketlərdəki ərzaq məhsullarının 90 faizindən çoxu yerli məhsullardır. Dövlətimizin başçısı bununla bağlı məmənnuluğunu bildirdi ve təbriklerini çatdırıldı. Bu fakt ölkə iqtisadiyyatının digər sahələri ilə yanaşı, yerli ərzaq sənayesi sektorunun da sürətlə inkişaf etdiyini bir daha göstərir.

Məlumat verildi ki, “Bravo” şəbəkəsinə müxsus market və hipermarketlərdəki ərzaq məhsullarının 90 faizindən çoxu yerli məhsullardır. Dövlətimizin başçısı bununla bağlı məmənnuluğunu bildirdi ve təbriklerini çatdırıldı. Bu fakt ölkə iqtisadiyyatının digər sahələri ilə yanaşı, yerli ərzaq sənayesi sektorunun da sürətlə inkişaf etdiyini bir daha göstərir.

Burada “Bravo kafe”, uşaqlar üçün xüsusi zona, “Kapital Bank”, “McDonalds”, “Buta aptek” də fəaliyyət göstərəcək. Yeni iş yerlərinin açılması baxımından da “Bravo” hipermarketi əhəmiyyəti ilə seçilir. Belə ki, burada 335 nəfər işlə təmin olunub. Onların orta aylıq əməkhaqqı 540 manata yaxındır. Yeni istifadəyə verilən “Bravo” hipermarketi de şəbəkəyə aid digər yerlərdə olduğu kimi, peşəkar komandası ilə seçilir. Bir sözlə, müüməmməl xidmət üçün təlimli və təcrübəli işçi heyətin fəaliyyət göstərməsi burada müştərilərə nümunəvi xidmət etməyə imkan yaradacaq.

Ümumilikdə, in迪yedek Bakı və

liyyət göstərmək yanaşı, yüksək keyfiyyətli innovativ məhsullar təklif etməkdir. Şəbəkənin bütün məğazaları müasir dizaynı ilə seçilir. “Bravo” şəbəkəsinə müxsus market və hipermarketlər daim yenilənən zəngin çeşid, qida təhlükəsizliyinə və gigiyenaya zəmanəti ilə də fərqlənir.

Bu gün Prezident İlham Əliyevin rehberliyi ilə ölkəmizdə sürətli iqtisadi inkişafa nail olunub və bu proses uğurla davam edir. Sürətli inkişaf Azərbaycanın hər yerində bütün sahələrdə, o cümlədən ən müasir ticaret infrastrukturunun yaradılmasında da özünü aydın göstərir. Təsadüfi deyil ki, ölkə iqtisadiyyatında qazanılan uğurlarda ticarət sahəsinin de iləbil inkişafı və genişlənməsi vacib rol oynayır. Son illərdə ölkəmizdə ən müasir dünya standartlarına cavab verən ticarət, alış-veriş mərkəzləri istifadəye verilib. Bu baxımdan “Bravo” hipermarketinin öz yeri var. Bu cür ticarət mərkəzlərinin yaradılması vətəndaşların, o cümlədən ölkəmizdə gelən və sayı durmadan artan turistlərin rahatlığını təmin edir. Bununla yanaşı, bu müasir ticaret infrastrukturunun istifadəyə verilməsi paytaxtımızın iqtisadi potensialını nümayiş etdirərək, əməkliyikdə, Azərbaycanın iqtisadi inkişafına xidmət edir. Böyük zövqlə inşa olunan bu hipermarket, eyni zamanda, yerləşdiyi ərazinin gözəlliliyini artırmaqla, son dövrlərdə Bakının dünyasının ən müasir şəhərlərindən birinə çevriləsi iştiqamətində həyata keçirilən işlərin davamlı olduğunu nümayiş etdirir. Bu layihənin icrası həm də dövlət-özəl biznes tərəfdəşliginin əyani nümunəsi olmaqla, ölkəmizdə iş adamları üçün yaradılan şəraiti və əlverişli investisiya mühitini, həmçinin son illərdə yeni iş yerlərinin açılması sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin miqyasını göstərir. Sonda xatire şəkli çəkdi rildi.

“Azərbaycan-Avropa ittifaqı əməkdaşlığı uğurla inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqının xüsusi nümayəndəsinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 7-də Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaarin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini

qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığının uğurla inkişaf etdiyi bildirildi, hazırda ölkəmizle Avropa İttifaqı arasında tərəfdəşliyə dair yeni saziş üzrə danışçıların

aparıldığı vurğulandı və bu sazişin gelecekdə əməkdaşlığın hərtərəfli inkişaf üçün əlverişli imkan yaradacağı qeyd olundu. Söhbət zamanı Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişesinin həlli üzrə

danişqlar prosesi ətrafında, Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında turizm, nəqliyyat, təhsil və digər sahələrdə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Paraqvayın SNT televiziya kanalı Bakı haqqında: Bu əfsanəvi şəhəri tanımağa dəyər

Paraqvayın geniş tamaşaçı auditoriyasına malik SNT televiziya kanalı Azərbaycanla bağlı növbəti reportaj yayılmışdır. AZERTAC xəbər verir ki, bədəfəki reportaj Bakı şəhərinə hər olunub. Reportajın müəllifi Karlos Troche əvvəlcə Bakı haqqında məlumat verir. Bildirir ki, Bakı Xəzər dənizi sahilində yerləşən tarixi bir şəhəkdir. "Küləklər şəhəri" adlandırılan Bakı, Azərbaycanın siyasi, iqtisadi, mədəni mərkəzidir, həm Avropanın, həm də Asiyənin xüsusiyyətlərini özündə əks etdirir.

Karlos Troche qeyd edir ki, Bakının küçələri ilə gəzərkən sanki onun tarixinə səyahət etmiş olursan. Buradakı bezi tarixi abidələr UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilib.

Müəllif şəhərin tarixi haqqında da tamaşaçılar məlumat verir. Qeyd edir ki, Bakı zaman-

zaman istilalara məruz qalıb, bunun izlərini hələ də görmək mümkündür. Buradakı qədim divarlar, küçələr xüsusilə maraq doğurur. Müasir Bakının günümüze qədər qorunub saxlanılan qədim divarlarının arxasında isə tarixi Bakı ilə üzləşirsin.

Reportajda qeyd edilir ki, Bakı öz gözəlliyyi ilə turistlərin diqqətini cəlb edir. Şəhərin ecəzar binalarından biri də "Alov qüllələri" kompleksidir. Bu, şəhərdə en hündür bina hesab olunur. Əcnəbilərə Bakını tanıtmaq üçün ən yaxşı

Carlos Troche nos muestra más de su

Descubre todas las maravillas de Bakú, la capital de Azerbaiyán

simvollardan biri "Alov qüllələri"dir. Paytaxtın hər bir nöqtəsindən "Alov qüllələri"ni görmək mümkündür. Bakının sevilən məkanlarından biri də Dənizkənarı Bulvarıdır. Xəzərin sahilin-

Carlos Troche nos muestra más de su

Descubre todas las maravillas de Bakú, la capital de Azerbaiyán

də yerləşən bulvar Bakı gecələrinə xüsusi gözəllik verir. Karlos Troche vurğulayır ki, Bakıya səyahət etməyə dəyər, çünki burada qiymətlər ucuzdur. Xüsusilə də nəqliyyat vasitələrindən istifadə çox münasib qiymətdərdir. Yeməklərin, içkilərin qiymətləri də çox sərfəlidir. Şəhərdə ayrı-ayrı ölkələrin mətbəxlərinin nümunələri olan müasir restoranlar fəaliyyət göstərir. Azərbaycanın milli mətbəxi də çox zəngindir.

Reportajda Heydər Əliyev Mərkəzinin binası haqqında da tamaşaçılara məlumat verilir.

Müəllif vurğulayır ki, Azərbaycanın coğrafi mövqeyi, Şərqli Qərbin xüsusiyyətlərini əks etdirməsi və digər amillər onu Cənubi Qafqazın ən cəlbedici ölkəsi edib. Sonda Bakı ilə bağlı təəssüratlarını ümumiləşdirən müəllif deyir: "Bu əfsanəvi şəhəri tanımağa dəyər".

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev İşmayilli rayonunun Başqal qəsəbəsində yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1256 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 506-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 15 fevral tarixli 828 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1260-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Yerli (bələdiyyə) vergiler və ödənişlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1261-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının inzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 oktyabr tarixli 1254 VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikası inzibati Xətalar Məcəlləsinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 29 dekabr tarixli 96-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 15 fevral tarixli 795 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

8 noyabr 2018-ci il

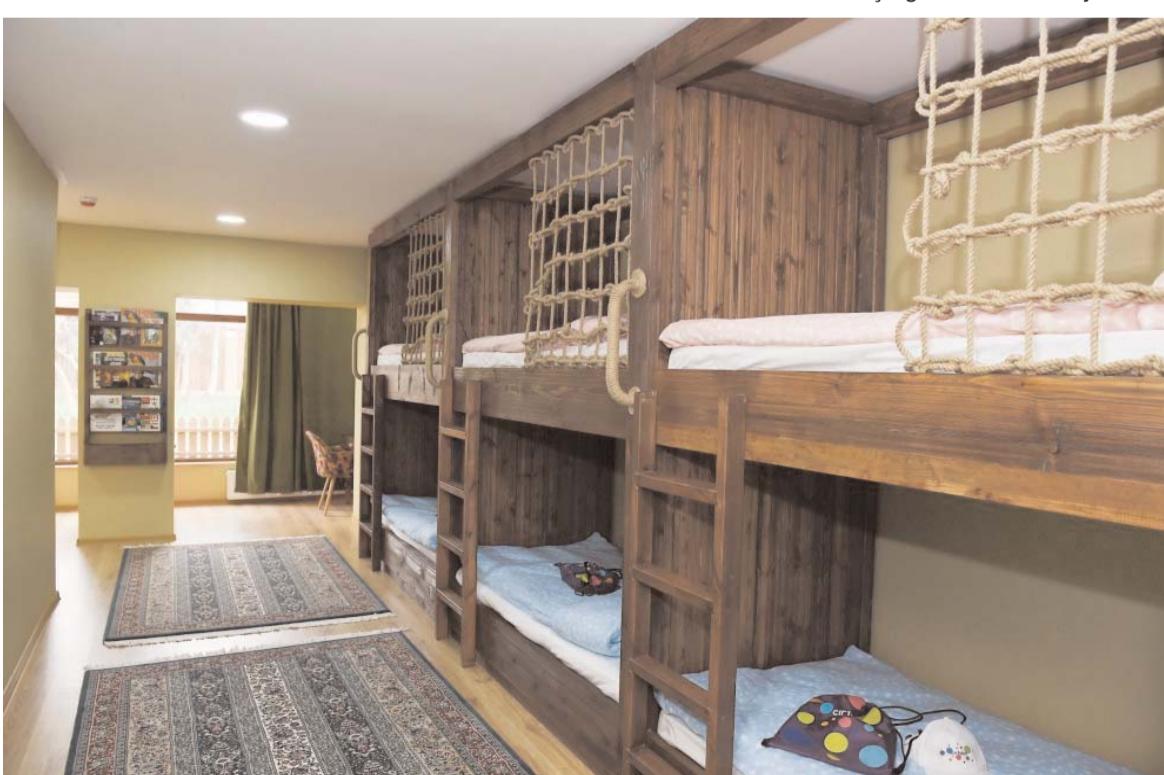
Şüvəlandakı “Cırtdan” istirahət və sağlamlıq mərkəzi yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib

Noyabrin 7-də Bakının Xəzər rayonunun Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən “Cırtdan” Respublika Uşaq-Gənclər İstirahət və Sağlamlıq Mərkəzinin yenidənqurmadan sonra açılışı olub. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu-nun prezidenti Mehriban Əliyeva və Fondu vitse-presidenti Leyla Əliyeva açılışa iştirak ediblər.

Mərkəzin binası 1986-ci ildə inşa edilib və uşaq düşərgəsi olub. Birinci vitse-president Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə burada yenidənqurma işləri aparılıb. Bundan sonra bu məkan “Cırtdan” Respublika Uşaq-Gənclər İstirahət və Sağlamlıq Mərkəzi kimi fəaliyyət göstərəcək. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva istirahət və sağlamlıq mərkəzinin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Mərkəzdə yaradılan şəraitlə tənisiqlik zamanı Birinci vitse-prezi-

dent Mehriban Əliyevaya burada bərpa və abadlıq işləri barədə etraflı məlumat verildi.

Qeyd edildi ki, uşaq və yeniyetmələr üçün maraqlı dizaynlı qurulan düşərgənin binasında yenidən-

raqlı, faydalı və əyləncəli vaxt keçirmələri üçün hər cür şərait yaradılıb. Bu məkan uşaqların sosiallaşması, asudə vaxtlarının təşkili, düşüncə terzinin, məntiqinin inkişaf etdirilməsi üçün mühüm funksiya daşıyacaq. Mərkəzin həyətində əsaslı abadlaşdırma işləri aparılıb, yaşayış kompleksi və yeməkxana tamamilə yenilənib, yeni akvapark, parkur, yoqa və idman meydançaları, qaçış zolağı, kitabxana, akt zalı, yay səhnəsi, əyləncə zonası və s. inşa edilib. Təhlükəsizlik məqsədilə videomüşahidə sistemi qurulub. Uşaqlar üçün daha bir yenilik isə burada “Radio Cırtdan”ın fəaliyyət göstərməsi olacaq.

Sovet dövründə düşərgə kimi fəaliyyət göstərən bu məkanda çoxlu sayıda uşaq və yeniyetmə her yay öz istirahətini maraqlı keçirirdi. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonra da düşərgə fəaliyyətini davam etdirib. Hər il 1500 nəfərə yaxın uşaq və gənc bu mərkəzdə istirahət edir. Mərkəzdə aztəminatlı ailələrə və sağlamlıq imkanları məhdud olan yeniyetmələrlə xüsusi diqqət göstərilir. Düşərgənin deniz yaxınlığında yerleşməsi isə uşaqların yay aylarında istirahətini cümləkdə keçirməsinə də imkan yaradır.

qurma işləri nəticəsində uşaqların daha rahat qalmaları, onların ma-

Elmar Məmmədyarov: “Ermənistanın inkişafı münaqişənin həllindən asılıdır”

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin Ermənistana getiricəyi inkişaf barendə konkret ismarıcılar son vaxtlar beynəlxalq ictimaiyyet tərəfindən tez-tez səslənir. Mürekkeb geostrateji bölgədə yerləşən ölkəmizin müstəqil, praqmatik, tarazlı ve çevik xərici siyaset kursu, həm islam dünyası, həmdə qərbi ölkələri ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın qurulmasına imkan yaradır. Bu sözü xərici işlər naziri Elmar Məmmədyarov trend-ə müsahibəsi zamanı bildirib. Nazir qeyd edib ki, bu gün ölkəmizin ərazi lərini işgal altında saxlayan Ermenistani çıxmış şərtlə Azərbaycanın bütün dövlətlərlə əməkdaşlıq və qarşılıqlı faydalı tərəfdəşlik münasibətləri mövcuddur.

Bütün dövlətlərlə dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin qurulması, beləliklə də beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyə töhfə verilməsi Azərbaycanın xarici siyasetində prioritet məsələləriəndir. Xərici işlər Naziri Elmar Məmmədyarov belə deyib. nazirvurğulayıb ki, ölkəmizin 2018-ci ilde beynəlxalq mövqeləri daha da möhkəmlənib və bütün dünya Azərbaycanı etibarlı tərəfdəş kimi qəbul edir.

Elmar Məmmədyarov qeyd edib ki, qəbul edilmiş sənəd və beyanatlarda Azərbaycanın suverenliyi və beynəlxalq tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyüne dəstək münaqişənin həlli ilə bağlı onsuza da mövcud olan geniş hüquqi bazanın daha da möhkəmləndirilməsinə xidmet edir. Nazir, Ermənistən yeni siyasi rəhbərliyindən danışçılar prosesində real və konkret nəticələr gözləmək olarmı? sualına isə belə cavablandırıb.

Xərici işlər naziri sonda əlavə edib ki, artıq bir müddətdir ki, xərici əlaqələrdə üstərəflı, hətta dörderəflə əməkdaşlıq formatlarında görüşlər keçirilir və bu formatlar, qarşılıqlı maraq və məqsədləri bölüşən ölkələrin əməkdaşlığının daha da inkişaf etdirilməsi ilə yanaşı, bölgənin təhlükəsizliyinə verilen töhfədir. İstanbulda keçirilən üçtərəfli görüşlər və İstanbul bəyannamesinin qəbul edilməsi bunun bariz nümunəsidir.

Dünyanın ən nüfuzlu yəhudü din xadimlərindən olan Ravvin Artur Şnayer Azərbaycandakı tolerantlıqdan danışır

“Vicdancılar çağırı” Beynəlxalq Fondu təsisçisi və prezidenti Ravvin Artur Şnayer Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin baş katibi Rövşən Muradova görüşüb. Mərkəz dən AZƏRTAC-a bildirilər ki, göründə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fealiyyəti, dinlərarası dialoqun dərinleşməsində rolü, həyata keçirdiyi layihələrlə bağlı müzakirələr aparılıb. Mərkəzin təşəbbüsü ilə keçirilən Qlobal Bakı forumlarının xalqlar və mədəniyyətlər arasında qarşılıqlı anlaşmanın inkişafına xidmət etdiyi vurğulanıb. Ölkəmizdə çoxəslik

tolerantlıq eñənələrinin yəhudü və Azərbaycan xalqları arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsində müüməl rolə malik olduğu qeyd edilib. Azərbaycanın antisemitizm meyillərinin heç vaxt özüne yer tapmadığı nadir ölkələrdən biri olduğu diqqətə çatdırılıb. ABŞ-in Pensilvaniya ştatının Pittsburgh şəhərində sına-qoqa hückumun bütün dünyaya tərəfindən qınağa tuş gəldiyi vurğulanıb. Belə bir həssas dövrde Mərkəzin müxtəlif konfessiyalar arasında birlik və həmrəylilik ideyalarını təbliğ etməsinin təqdirləyiş olduğu bildirilər.

Beynəlxalq sərgidə ölkəmizə qarşı növbəti təxribatın qarşısı alınıb

Londonda “Dünya səyahət bazarı” sərgisində yer alan Ermənistən stendində işgal altında olan Dağlıq Qarabağ'a aid bölmənin ayrılması və sərgi iştirakçılarına təbliğat vasitəlerinin paylanması cəhdələrinin qarşısı alınıb. Dövlət Turizm Agentliyindən

AZƏRBAYCAN
DÖVLƏT TURİZM AGENTLİYİ

ni nümayiş etdirən çap materialları yığışdırılıb.

DSX-də “Niyət Saziş”nın imzalanması mərasimi keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Silahli Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti qarşısında qoyulmuş tapşırıqların yerine yetirilmesi üçün DSX tərəfindən elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin xidmeti-döyüş fealiyyətində geniş istifadə edilmesine, xidmetin teşkilində innovativ məhsulların, yüksək texnologiyaların və kreativ həllərin tətbiqi ciddi əhəmiyyət verilir.

2018-ci ilin 07 noyabr ta-

rixinde Dövlət Sərhəd Xidmətinin aparatında Dövlət Sərhəd Xidməti ilə Milli Elmlər Akademiyası arasında “Niyət Saziş”nın imzalanması mərasimi keçirilmişdir. Niyət Sazişində AMEA-nın Yüksək Texnologiyalar Parkında dövlət sərhədinin mühafizəsi təyinatlı müxtəlif növbəti silahlardan, döyüş sursatlarından, mühəndis-texniki sistemlərin və qoruyucu hərbi geyim formalarının hazırlanması üzrə əməkdaşlığın heyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Sənədi imzalayan Milli Elmlər Akademiyasının Prezidenti Akif Əliyev və Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev tədbir iştirakçıları qarşısında çıxış edərək dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təşkili üçün müasir texniki nailiyyətlərin tətbiqinin xüsusi əhəmiyyət kəsb etməsini vurgulayıb və birgə fealiyyətin uğurlu davamı sayəsində qarşıya qoyulan məqsədlərin gerçəkləşəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər.

“Gələn ilin dövlət bütçəsində “ASAN xidmət”ə 28 milyon manat ayrılaceq”

Prezident İlham Əliyev ölkə əhalisinə xidmətlərin dövlət orqanları tərəfindən yüksək səviyyədə göstəriləməsi ilə bağlı qarşıya qoyduğu vəzifələrə uyğun olaraq növbəti ilin dövlət bütçəsində “ASAN xidmət”in fealiyyətinin təşkili və onun əhatə dairəsinin genişləndirilməsi üçün 28 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur. Bu da cari illə müqayisədə 15 faiz çoxdur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri maliyyə naziri Samir Şərifov dövlət bütçəsinin Milli Məclisin komitelerinin birgə iclasında müzakirəsi zamanı deyib. Nazir qeyd edib ki, dövlət bütçəsi layihəsində İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi qarşısında Azərbaycan Respublikasının maraqlarının müdafiəsi və həmin məhkəmənin qərarlarının ölkədaxili icrası ilə bağlı xərclər üçün də müvafiq vəsaitlər nəzərdə tutulub. Məhkə-

Azərbaycanın 2019-cu il üçün dövlət bütçəsi investisiya və sosial yönümlüdür

2018-ci illə müqayisədə 2019-cu ildə Azərbaycanın dövlət bütçəsinin gəlirləri 768,5 milyon manat, xərcləri isə 1 milyard 680,1 milyon manat çox proqnozlaşdırılır

Məlum olduğu kimi, gələn il üçün respublikamızda dövlət bütçəsinin gəlirləri 22 milyard 917,5 milyon manat, xərcləri isə 24 milyard 780,1 milyon manat nəzərdə tutulur. 2018-ci il üçün bu rəqəmlər, müvafiq olaraq, 22 milyard 149 milyon və 23 milyard 100 milyon manat təsdiq olunub. Cari illə müqayisədə 2019-cu ildə Azərbaycanın dövlət bütçəsinin gəlirləri 768,5 milyon manat, xərcləri isə 1 milyard 680,1 milyon manat çox proqnozlaşdırılır.

Müsəbet makroiqtisadi göstəricilər gelən il üçün də dövlət bütçəsinin artımla tərtib olunmasını şərtləndirən mühüm nüanslardır. "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət bütçəsi haqqında" qanun layihəsi arṭıq Milli Məclisə təqdim olunub. Layihə ilə tanışlıq göstərir ki, gələn ilin icmal və dövlət bütçəsi "Bütçə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, respublikamızın strateji inkişaf prioritetləri, xalqın rifahının daha da yaxşılaşdırılması və digər dövlət əhəmiyyətli məsələlər üzrə qəbul edilmiş programların, maliyyə təminatı əsas götürülməklə, 2019-cu və sonrakı 3 il üzrə ölkəmizin makroiqtisadi proqnoz göstəriciləri, 2019-2022-ci illərdə gözlənilən iqtisadi meyillər nəzəre alınmaqla, hazırlanıb. Xüsusilə, qeyd etmək lazımdır ki, 2019-cu ilin həm dövlət, həm də icmal bütçəsi yeni bütçə qaydasının tələbləri gözlənilməklə tərtib olunub. Yeni bütçə qaydası, ölkənin xalis maliyyə aktivləri əsasında bütçə ili ərzində, xərcənə bilən neft gəlirlərinin və icmal bütçə xərclərinin yuxarı həddinin hesablanması mexanizmini müəyyən edir.

Dövlət və icmal bütçənin layihəsi hazırlanarkən qlobal iqtisadiyyatda gedən son meyillərin təhlili aparılıb, onların ölkənin makroiqtisadi göstəricilərinə, bütçənin əsas parametrlərinə ehtimal olunan təsirləri qiymətləndirilib. Çünkü dünya iqtisadiyyatında gedən proseslər Azərbaycan iqtisadiyyat üçün həm müsbət, həm də mənfi təsir imkanlarına malik çağırışlarla səciyyələnən xarici mühit formalasdır. Ona görə xarici mühitdə baş verə bilən hər hansı makroiqtisadi təhdidlərin ölkə iqtisadiyyatına sırayet etməsinin qarşısının alınması 2019-cu ildə həyata keçiriləcək monetar və fiskal siyasetin əsas prioritətlərindən biri olacaq.

Dövlət bütçəsinin gəlirləri 22 milyard 917,5 milyon manat proqnozlaşdırılır. Bu da ÜDM-in 28 faizi həcmindədir. Beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən növbəti il üçün xam neftin bir barrelinin qiymətinin 60-70 ABŞ dolları ətrafında proqnozlaşdırılması və digər qlobal amillər nəzərə alınmaqla, 2019-cu ildə dövlət bütçəsinin neft gəlirlərinin hesablanmasında orta ixrac qiyməti 60 ABŞ dolları olmaqla, nəzərdə tutulub.

Bütçə gəlirlərinin 59,8 faizi və ya 13 milyard 700,3 milyon manatı neft sektorunu, 40,2 faizi və ya 9 milyard 217,2 milyon manatı qeyri-neft sektorunun payına düşür. 2018-ci ilin proqnozu ile müqayisədə neft sektorunun gəlirləri 354,3 milyon manat və ya 2,7 faiz, qeyri-neft sektorunun gəlirləri isə 414,2 milyon manat, yəni 4,7 faiz çoxdur. Neft sektorunu üzrə bütçə gəlirlərinin 11 milyard 364,3 manatı Dövlət Neft Fondu-

dan transferlər, 2 milyard 336 milyon manat vergi orqanlarının xətti ilə neft sektorundan daxilolmalar təşkil edəcək. Qeyri-neft sektor üzrə bütçə gəlirlərinin 4 milyard 980 milyon manatı vergi orqanlarının xətti ilə daxilolmalar, 3 milyard 451,6 milyon manatı Dövlət Gömrük Komitəsindən daxilolmalar, 785,6 milyon manatı isə digər daxilolmalar üzrə formalaşacaq.

2019-cu il dövlət bütçəsinin xərcləri, ÜDM-də xüsusi çəkisi 30,2 faiz olmaqla, 24 milyard 780,1 milyon manat nəzərdə tutulur. Xərclərin tərtibi zamanı ölkənin uzunmüddətli sosial-iqtisadi inkişafının prioritəti istiqamətləri, o cümlədən, kənd təsərrüfatının stimullaşdırılması, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman və fiziki infrastruktur layihələrinin, dövlət borcu və beynəlxalq azəminatlı təbəqələrinin sosial müdafiəsinin, dövlətin milli təhlükəsizliyinin və müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi ilə bağlı məsələlərin maliyyə təminatı nəzərə alınır. Gələn il cari xərclərə dövlət bütçəsi

tərbiyəsi xərcləri üçün 6 milyard 368,4 milyon manat vəsait ayrılib. Bütövlükdə, bu sahələr üzrə nəzərdə tutulmuş xərclərin dövlət bütçəsi xərclərinin tərkibində xüsusi çəkisi 25,7 faiz (ÜDM-ə nisbətən 7,8 faiz) təşkil edəcək.

2019-cu il dövlət bütçəsinin xərcləri, ÜDM-də xüsusi çəkisi 30,2 faiz olmaqla, 24 milyard 780,1 milyon manat nəzərdə tutulur. Xərclərin tərtibi zamanı ölkənin uzunmüddətli sosial-iqtisadi inkişafının prioritəti istiqamətləri, o cümlədən, kənd təsərrüfatının stimullaşdırılması, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman və fiziki infrastruktur layihələrinin, dövlət borcu və beynəlxalq azəminatlı təbəqələrinin sosial müdafiəsinin, dövlətin milli təhlükəsizliyinin və müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi ilə bağlı məsələlərin maliyyə təminatı nəzərə alınır. Gələn il cari xərclərə dövlət bütçəsi

manatı səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar və digər xidmətlər üzrə xərclər yönəldiləcək. Səhiyyəye ayrılaçq vəsaitin 231,9 milyon manatı məqsədli program və tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə sərf olunacaq.

Müdafiə və təhlükəsizlik, məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə orqanlarının və prokurorluğun saxlanması xərcləri üçün 2019-cu il dövlət bütçəsi xərclərinin 18,5 faizi həcmində və ya 4 milyard 589,6 milyon manat vəsait nəzərdə tutulur. Bu vəsai-

xərclərinin 50,7 faizi həcmində və ya 12 milyard 554,2 milyon manat, əsaslı xərclər isə, 39,9 faizi həcmində və ya 9 milyard 891,1 milyon manat, dövlət borcuna xidmətə bağlı xərclər 9,4 faiz həcmində və ya 2 milyard 334,8 milyon manat vəsait yönəldiləcək.

2019-cu ildə dövlət bütçəsinin xərcərinde program və məqsədli tədbirlər üçün (əsaslı vəsait xərclər də nəzərə alınmaqla) 10 milyard 314,4 milyon manat vəsait proqnozlaşdırılır ki, bu da 2018-ci ildə müqayisədə, 2076,9 milyon manat və ya 25,2 faiz çoxdur. Bu xərcələr dövlət bütçəsinin xərcərinin 41,6 faizini təşkil edəcək ki, bu da cari ilə nisbətən 14,3 faiz çoxdur. Əvvəlki illərde olduğu kimi, 2019-cu ildə də dövlət bütçəsinin sosialyönümlüyünün təmin edilmesi, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, bir çox mühüm sosial programların reallaşdırılması istiqamətində dövlət bütçəsində müvafiq məbleğlərdə vəsait nəzərdə tutulur. Belə ki, 2019-cu il dövlət bütçəsinin xərcərinde sosialyönümlü xərclər, ümumilikdə, 8 milyard 265,8 milyon manat vəsait yönəldiləcək. Bu, 2018-ci ildə müqayisədə 744,5 milyon manat və ya 9,9 faiz çoxdur. Növbəti ilde sosialyönümlü xərclərin dövlət bütçəsi xərclərinin tərkibində xüsusi çəkisi 33,4 faiz təşkil edəcək.

2019-cu il dövlət bütçəsində elm, təhsil, səhiyyə, sosial müdafiə və sosial təminat, mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən

edilməsi, istifadəsi, qurğuların yaradılması, yeni proseslərin, sistemlərin və xidmətlərin tətbiqi və təkmilləşdirilməsi, qeyri-dövlət elmi-tədqiqat təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən fundamental tədqiqatlara yardım üzrə xərclərin maliyyələşdirilməsinə yönəldiləcək.

Təhsil xərclərinə isə, 2 milyard 274,6 milyon manat vəsait ayrılib. Bu, 2018-ci ilde nisbətən, 230,6 milyon manat və ya 11,3 faiz çoxdur. Gələn il təhsil xərclərinin dövlət bütçəsi xərclərinin tərkibində xüsusi çəkisi 9,2 faiz təşkil edəcək. Təhsil xərcləri üçün ayrılmış vəsaitin 1 milyard 289,1 milyon manatı və ya 56,7 faizi ümumi təhsil xərcərinin, 618,8 milyon manatı və ya 27,2 faizi təhsil sahəsində digər müəssisələrin və tədbirlərin, 233,8 milyon manatı və ya 10,3 faizi məktəbəqədər təhsil xərclərinin, 44,8 milyon manatı və ya 2 faizi orta ixtisas təhsil xərcərinin, 46,1 milyon manatı və ya 2 faizi ali təhsilin, 39,7 milyon manatı və ya 1,7 faizi ilk peşə ixtisas təhsilinin, 2,2 milyon manatı və ya 0,1 faizi eləvə təhsilin maliyyələşdirilməsinə yönəldiləcək.

Səhiyyə xərcləri üçün isə 1 milyard 48,3 milyon manat vəsait ayrılib. Bu, 2018-ci ilde müqayisədə 308,9 milyon manat və ya 41,8 faiz çoxdur. Səhiyyə xərcləri üzrə ayrılan vəsaitin 373,1 milyon manatı xəstəxanaların, 117,7 milyon manatı poliklinikaların və ambulatoriyaların saxlanılmasına, 545,5 milyon manatı səhiyyə sahəsində aid edilən digər xidmətlər üzrə xərclərə, 12 milyon

tin 3 milyard 37,6 milyon manatı və ya 66,2 faizi (2018-ci ilə nisbətən 132,4 milyon manat və ya 4,6 faiz çox) müdafiə və milli təhlükəsizliyin maliyyələşdirilməsinə, 1 milyard 552 milyon manatı isə (2018-ci ilə nisbətən 167,8 milyon manat və ya 12,1 faiz çox) məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluğun orqanlarının saxlanması xərclərinə yönəldilib.

Növbəti ildə müdafiə və təhlükəsizlik, məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə orqanlarının və prokurorluğun saxlanması xərclərinde kirayəyə götürülmüş yaşayış sahəsinə görə yaşayış yeri olmayan hərbi qulluqçulara (ehtiyatda və istefada olan hərbi qulluqçular nəzərə alınmaqla) ödənilən pul kompensasiyası, yeni sərhəd-keçid məntəqələrinin tikintisi, avadanlıq və qurğuların, nəqliyyat vasitələrinin alınması üçün müvafiq məbləğdə əlavə vəsait nəzərdə tutulur. Gələn il icmal bütçənin gəlirləri 29 milyard 724,6 milyon manat və ya cari ilə nisbətən 1 milyard 599,9 milyon manat çox, xərcləri isə 27 milyard 372,3 milyon manat nəzərdə tutulur. Bu da əvvəlki ildən 797 milyon manat çoxdur. Dövlət Neft Fondundun bütçəsinin gəlirləri 15 milyard 579,2 milyon, xərcləri 11 milyard 364,3 milyon manat, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondundun gəlirləri və xərcləri bərabər olaraq, 3 milyard 928,1 milyon manat, İşsizlikdən Siyorta Fondundun gəlirləri və xərcləri bərabər olaraq, 83,5 milyon manat, Naxçıvan Muxtar Respublikasının gəlirləri və xərcləri bərabər olaraq, 383,7 milyon manat proqnozlaşdırılır.

2019-cu il dövlət bütçəsi layihəsində gəlir və xərclərin təhlili göstərir ki, növbəti il üçün əsas maliyyə planı xalqımızın rifahının daha da yaxşılaşmasını və ölkəmizin qürətərinin yüksəlməsini, iqtisadi inkişafın davamlılığını təmin edəcək. Əsas istiqamətlər üzrə müşahidə olunan artımlar həm də Azərbaycanda həyata keçirilən isləhatların real nəticəsidir.

Beləliklə də, gələn ilin dövlət bütçəsinin rəqəmlərindən də göründüyü kimi, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda ən güclü iqtisadi potensiala və böyük bütçəyə malik olan ölkədir. "Səs" Analitik Qrupu

İsa Həbibbəyli: "Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzi "dil nazirliyi" funksiyalarını həyata keçirəcək"

Dövlət Dil Komissiya-sı yanında Monitoring Mərkəzi "dil nazirliyi" funksiyalarını həyata keçirəcək. Bu barədə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) vitse-prezidenti, Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri, akademik İsa Həbibbəylinin rəsmi mətbuatda dərc olunan məqaləsinin deyilir. /Trend/

Qeyd olunur ki, "İnzibati Xətalar Məcəlləsi"nə az qala Milli Məclisin her iclasında əlavələr və düzəlişlər edildiyi halda "Dövlət dili haqqında" qanundan indiyədək heç bir yeni yanaşma faktına rast gəlinməyib: "Fikrimcə, dil qaydalarının kobud surətdə pozulması hallarına qarşı da müəyyən təsirli tedbirlərin görülməsinə ehtiyac var. İkincisi isə, hesab edirəm ki, qəzet-jurnal redaksiyalarında, xüsusən nəşriyyatlarda redaktor-korrektör işini berpa etmək lazımdır. Bundan başqa, Azərbaycan dilinin orfoqrafiya və orfoepiya lügətlərinin hazırlanıb ictimaiyyətə çatdırılması sürətləndirmək tələb olu-

nur. Çünkü dil qüsurlarının bir çoxu sözlərin yazılışı ilə deyilişi arasındakı fərqlərin nəzərə alınması ilə əlaqədardır".

İ.Həbibbəyli bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 1 noyabr 2018-ci il tarixli fermanında "televiziya və radio kanallarında, internet resurslarında, mətbu neşrlərdə və reklam daşıyıcılarında ədəbi dilin normalarının kobud şəkildə pozulması, leksik və qrammatik qaydalara əməl edilməməsi" nəzərə çatdırılıb: "Obyektiv şəkildə diqqət mərkəzine çəkilən bu ciddi nöqsanlar həmin sahələri təmsil edənlərin özləri tərəfindən də etiraf edilir. Lakin təessüflər olsun ki, hələ də davam edən bu istiqamətdə təsirli tedbirlerin görülməsinə ehtiyac var. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunda fəaliyyət göstərən monitoring şöbəsində kütləvi informasiya vasitələrinin, qəzet və jurnalların dili ətrafında keçirilən müzak-

rələr, həmin müzakirələrdə Mətbuat Şurası üzvlərinin, ekran-efir və mətbuat nümayəndələrinin yaxından iştirakı ilkin olaraq dilçi alimlər mətbuat işçiləri arasında səmərəli bir dialog yaradıb. Eyni zamanda bu ilin oktyabr ayında ilk dəfə olaraq müğənnilərin, ifaçılıq sənəti ilə məşğul olanların ilə xətalarına həsr edilmiş müzakirələrə dair seminar da maraqlı doğurmuş, diqqətin problemin əsas məqamlarına yönəldilməsinə şərait yaradıb. Lakin mətbuat və nəşriyyatlar üzərində monitorinqi daha ardicil və sistemli şəkildə qurmağa, aparılan müzakirələr zamanı müəyyən edilmiş nöqsanların aradan qaldırılmasına, irəli sürürlən təkliflərin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi

Üçün əlavə tədbirlərə ciddi ehtiyac var".

Akademikin fikrincə, bu barədən Prezident fermanında nəzərdə tutulan Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzinin yaradılması və qurumun işinin normal seviyyədə təşkili metbuat və nəşriyyat işi sahəsində, reklam bazarında dil faktorlarına münasibet üzrə ardicil, sistemli və profesional nəzarətin həyata keçirilməsi baxımından faydalı olacaq: "Bu, bir qədər obrazuş şəkildə desək, bir sira müstəqil dövlətlərdə tətbiq dənənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" fermanı reklam siyasətinə də yenidən baxmayı tələb edir: "Fikrimcə, müstəqil dövlətimizin yeni dil siyasetinin tələbləri baxımından "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa da yenidən nəzər salınmalı, münasib dəyişikliklər edilməlidir. Monitoring Mərkəzinin reklam məsələlərini diqqət mərkəzində saxlaması günümüzün ən zəruri vəzifələrindən dərəcəsində olmasının dilçi alımları düşündürməlidir".

də ölkəmizdə dövlət dili siyasetinin həyata keçirilməsinin məsuliyyətli və şərəflə vəzifələrinin reallaşdırılmasına geniş üfüqələr açır. Bu baxımdan yanaşdıqda hazırkı mərhələdə bir sıra mühüm vəzifələrin yerinə yetirilməsinə ehtiyac yaranır".

AMEA-nın vitse-prezidenti əlavə edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" fermanı reklam siyasətinə də yenidən baxmayı tələb edir: "Fikrimcə, müstəqil dövlətimizin yeni dil siyasetinin tələbləri baxımından "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa da yenidən nəzər salınmalı, münasib dəyişikliklər edilməlidir. Monitoring Mərkəzinin reklam məsələlərini diqqət mərkəzində saxlaması günümüzün ən zəruri vəzifələrindən dərəcəsində olmasının dilçi alımları düşündürməlidir".

"Gənclərin I Elmi Praktik konfransı" keçirilib

Dünen Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 26 illiyi münasibətilə YAP Nəsimi rayon təşkilatının təşkilatçılığı ilə "Gənclərin I Elmi Praktik konfransı" keçirilib. Konfransın açılış mərasimində çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Məlahət İbrahimqızı Azərbaycan xalqının Ümummülli Lideri Heydər Əliyevin qətiyyəti və iradesi ilə yaradılmış Yeni Azərbaycan Partiyasının artıq bu gün həm ölkə daxilində, həm də regionda lider partiyaya çevrilədiyini qeyd etdi: "Bu il 26 illiyi qeyd

aparan Ulu Öndərin layiqli varisi, praqmatik dövlət xadimi, dünya miqyasında böyük hörmət və nüfuza malik Prezident İlham Əliyevdir".

Tədbirdə Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov çıxış edərək partiyanın 26 ilə böyük siyasi qüvvəyə çevrildiyini, YAP-in Gənclər Birliyinin gördüyü işlər və həyat keçirdiyi layihələr haqqında geniş məlumat verdi. Qeyd etdi ki, əsası Ümummülli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət gənclər siyaseti bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Qeyd edək ki, konfransda iştirak etmek məqsədilə Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının gənclər birliyinin üzvləri olan 200-dən çox genç araşdırmaçı və gənc alim tezislərlə müraciət ediblər. Konfrans öz işini 3 sessiyada davam etdirib. Sesiyalar humanitar elmlər, texniki elmlər, təbiət və tibb elmlərinə həsr olunub.

olunan Yeni Azərbaycan Partiyasının əlamətdar tarixi günü münasibəti ilə YAP Nəsimi rayon təşkilatı tərəfindən silsilə tedbirlərlə davam etdirilir. Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarına sadıq olan və bu ideyalar əsasında fəaliyyət göstərən Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin rehbərliyi ilə böyük inkişaf

yolu keçib. Bu gün YAP milli - siyasi iradəni təmsil edən və xalqımızın milli maraqlarını ifadə edən vahid və avangard siyasi qüvvəyə çevrilib. Mövcud iqtidarin monolit birliyi neticesində Ümummülli Liderin qurub-yaratdığı azad, müstəqil, demokratik Azərbaycan Onun müəyyən etdiyi strateji xəttə inamla getməkdə, inkişafını davam etdirməkdədir. Bu xətti əzmlə irəli

Sahil Babayev: Bu ilin sonunda ilk DOST mərkəzi açılacaq

Əmek və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin ilk DOST (Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat) mərkəzinin bu ilin sonunda açılması nəzərdə tutulur. Bu barədə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri

Sahil Babayev məlumat verib. "Düşünürük ki, DOST mərkəzləri vasitəsilə Azərbaycanda pensiyaçılar, əlliliyi olan şəxslər, işsiz, iş axtaran şəxslər, sosial müavinətlər alan şəxsləri ehətə edə bileyəcək. İlk DOST mərkəzinin bu ilin sonunda açılması nəzərdə tutulur. Daha 3 DOST mərkəzinin Bakı şəhəri ərazisində açılması planlaşdırılır. Bakı ərazisi tam şəkildə DOST mərkəzləri ilə ehətə olunacaq. Növbəti illərdə bu işlər respublikanın regionlarında da həyata keçiriləcək", - deyə nazir diqqətə çatdırıb.

Əflatun Amaşov onlayn mediaya 1 milyon manat ayrılması təklifi ilə çıxış edib

Dəfərlərlə Məlumat və Əmək Məclisin iclaslarında onlayn media ilə bağlı fikirərimi səsləndirmişəm. Hazırda vəziyyət o yerdədir ki, reklam yoxdur. Bundan da istifadə edən ayrı-ayrı gruplar bəzi saytları maliyyələşdirərək iş adamlarını, tanınmış şəxsləri, məmurları yersiz şəkildə təhqir edirlər, böhtən atırlar". SİA-nın xəbərində görə, bunu Mətbuat Şurasının sədri, deputat Əflatun Amaşov Məlumat və Əmək Məclisində bütçə müzakirələri zamanı çıxış edərək deyib. O qeyd edib ki, onlayn media dövlət bütçəsindən maliyyə ayrılmalıdır: "Bu, reklam bazarı formalasdırıla qədər olmalıdır. Təklif edərək ki, onlayn mediaya 1 milyon manat ayrılsın. Bu da bütçə üçün elə də böyük rəqəm deyil".

BÖYÜKLÜYÜN QƏDRİNİ BİLƏNLƏRƏ

Bir qayda olaraq insanlar şəhərləri, ölkələri ilə tanınırlar. Məsələn, Puşkin, Lermontov, Dostoyevski, Çexov, Tolstoy, Qorki Rusiya ilə, Napoleon Bonapart, XV Lüdoviq, Viktor Hüqo Fransa ilə, Beethoven, Kant, Nitse Almaniya ilə, Şekspir, Cek London, Vilson İngiltərə ilə tanınırlar. Amma az da olsa, bəzən ölkələr, şəhərlər, kəndlər insanlarla tanınır, məşhurlaşırlar. Naxçıvan kimi. Doğuluğu şəhərin yaşı beş min ildən çox olsa da onu daha çox yetişdirdiyi, bəslədiyi, böyüdüyü insanlarla tanıırlar - Əcəmi Əbübəkir oğlu, Cəlil Məmmədquluzadə, Hüseyin Cavid, Bəhruz Kəngərli, Ulu Öndər Heydər Əliyev kimilərilə. Adları çəkilən şəxsiyyətlərin hər biri qədim Naxçıvana bir qat artıq şöhrət gətirmiş, onu şərəfləndirmişlər. Bunların hər biri haqqında cild-cild kitablar yazılıb, yazılıur, yazılıcaqdır. Amma biz onlardan biri haqqında danışacaq - Hüseyin Cavid haqqında. O, doğulub böyüdüyü Naxçıvanı, Əlixan məhləsini, özündən sonra bu məhəllədə, bu şəhərdə fəaliyyətə başlayan müəssisələrlə də, eyni ilə Hüseyin Cavid adına məktəb, küçə, kənd, məqbərə və daha necələri kimi. Bunların arasında bir mədəniyyət ocağı da var, ən gənc, amma ən yaxın - Hüseyin Cavidin Ev Muzeyi.

9 iyun 1984-cü il. Naxçıvanın ədəbi-mədəni həyatında yeni bir səhifə yazılır. Yarım əsrə yaxın bir keçmişdə Azərbaycan tarixinin silinib atılmağa çalışılan bir şəxsiyyətin, XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının dahilərindən biri, Stalin represiyasının qurbanlarından olan Hüseyin Cavid əfəndinin ev-muzeyi açılır.

Muzeyin açılışı çox təntənəli qeyd edilir. Azərbaycanın xalq yazıçısı, Sosialist Əməyi Qəhremanı Mirzə İbrahimov, xalq yazıçısı Hüseyin Abbaszadə, görkəmlı ədəbiyyatşunas tənqidçi Qulu Xəlilov, akademik Bəkir Nəbiyev, xalq artisti Vera Şirye, əməkdar artistler Hamlet Xanızadə, Ramiz Məlikov, Əmine Yusifqızı və Hicran Mehbalyeva, həmçinin qonşu respublikalardan gəlmüş qonaqlar - Özbekistan SSR-in Xalq Yazıçısı Səid Əhməd, Ukraynanın Xalq Aristi Anna Nikolaya, Litva SSR-dən gəlmış yazıçı Pronas Raşşus, Gürcüstan SSR-dən Roman Miminoşvili və Süleyman Süleymanov və başqaları iştirak edirlər.

Keçən əsrin 80-ci illerini Azərbaycanın XX əsr intibah dövrü adlandırsa, səhv etmərik, çünki bu onillik sözün həqiqi mənəsində XX əsrin qanlı-qadılı ilk onilliklərdən çırpınır çıxmış, özünü toplamaq və irəliyə doğru sıçramaq dövrü olmuşdu. "İnqilab" adlandırılaraq, əslində dünyanın alt-üst olduğunu əsrin ilk iki onilliyi, kollektivləşmə və islahatlar adı ilə keçən sonrakı iki qanlı onillik, bundan sonra gələn və yalnız iblisin hökmranlığı deyə bileyimiz, represiya və müharibələr tarixin qan yaddaşına çevrilən 30-40-ci illər və nehayət, bəşəriyyətin özüne gelməsi üçün keçən üç onillik.

XX əsrin əvvəllerindən başlayaraq xalqımızın yaşadığı faciə 80-ci ildən, Dahi Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan KP MK-nin Birinci Katibi - Azərbaycanın birinci şəxsi seçilməsindən sonra başa çatdı və bundan

sonra bir çox islahatlar kimi, həm də hafizə bərpası ilə yeni bir mərhələyə qədəm qoydu. Məhz həmin dövrde Cəlil Məmmədquluzadə, Firudin bəy Köçərli, Mirzə Ələkbər Sabir, Molla Pənah Vəqif, Əbdürəhim bəy Haqverdiyev, Üzeyir bəy Hacıbəyov, Ruhulla Axundov, Ülvə Rəcəb, Tağı Şahbazi, Hüseyin Cavid və onlara başqa ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət xadimləri yeni sovet nəşrini pozulmuş, silinmiş hafizəsinə yazılımağa başladı. Əsərlər nəşr edildi, sahəyə qoyuldu, ekranlaşdırıldı, heykelləşdi...

Azərbaycan xalqı, daha sonrakı illerde artıq SSRİ adlanan böyük coğrafiya Azərbaycanın XX əsr nəhənglərini, o cümlədən, bu nəhənglər içerisinde nəhəng olan Hüseyin Cavidin özü üçün kəşf etməyə başladı. Hüseyin Cavidi silmək, məhv etmək, yox etmək, onu və onun kimiləri yox etməklə özlərini var etməyi planlaşdırılanların arzusu içlərində qaldı.

1956-cı ildə ölümündən sonra hüquqi bəraət alan Hüseyin Cavid həqiqi, mənəvi bəraətini Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin ilk illerində - 1980-ci ildə aldı. Onun birbaşa tapşırığı əsasında 1980-ci ilin axırları və 1981-ci ilin əvvəllerində H.Cavidin 1919-cu ilədək fasilələrlə yaşadığı Naxçıvan şəhərinin qədim Əlixan məhəlləsində, Bazar çayının kənarındakı evdə təmir işləri aparılaraq ədibin ev muzeyinin təşkili işinə başlanıldı. 1981-ci ilin iyul ayının 21-də isə Heydər Əliyevin Hüseyin Cavidin anadan olmasının 100 illiyi haqqında verdiyi və imzaladığı Azərbaycan KP MK-nin 1980-ci il 25 dekabr tarixli qərarı və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1981-ci il 13 fevral tarixli müvafiq sərəncamı Hüseyin Cavidin ev muzeyilərinin təşkil olunması üçün əsas oldu. Beləliklə, 30 il əvvəl verilən bir qərar Azərbaycan ədəbi, mədəni, fikir tarixində xüsusi yeri olan Muxtar

Respublikanın mədəniyyət ocaqlarının sırasında daha bir müqəddəs ocaq - Hüseyin Cavidin ev-muzeyini əlavə etdi. Cavid əfəndinin ev-muzeyi oldu.

Hüseyin Cavidin ev-muzeyi xalqa, müasir və gələcək nəsillərə bu şəxsiyyəti tanıdacaqdır, Azərbaycanın keçmişini, bu gününü və gələcəyini tanıdacaqdır

Ev-muzey mədəniyyət abidələri arasından xüsusi yeri və rolü olan bir ocaqdır. Ev-muzey aid olduğu şəxsin həyat aynasıdır, burada gələnlər onun doğulub boyra-başa çatdığı hər qarışda təkcə onun deyil, onun atasının, baba-nənəsinin, qohum-əqrəbalarının da nəfəsini duyur, səsini eşidirlər. "Bax, o, burada doğulmuşdur, burada ilk aqddımlarını atmış, burada, bu qabda yemək yemiş, paltarlarını bu dolabda saxlamış, bu pəncərədən heyatın reallıqlarına baxmışdır. Hələ bu xalça! Onun üstündə nənə ona hansı nağılları danışmış, baba ona hansı nesihətləri etmişdir... O, anasının bu samovarda qaynatdığı çayı bax, bu stekanda ləzzətli içmiş, həyətdəki bu tut ağacına çıxmış, anası "Aşağı en, indicə yixılacaqsan!" deyə fəryad etmişdir..." Bax, bu masa, bu qələm, bu mürəkkəb qabı gecələr sübhədək onun iztirablarını kağıza köçürümuş, bu lampa onun qələminin gəzdiyi kağızın üzərinə işiq salmışdır.

Bu xəyalları daha da genişləndirmək, çoxaltırmış olar. Amma hər şeydən əvvəl, ev-muzey adını daşıdığı şəxsin hansı xalqa, hansı mədəniyyətə, hansı ölkəyə məxsus olduğunu eks etdirir. Buna görədik ki, Hüseyin Cavid ev-muzeyindən başqa, Ulu Öndər Heydər Əliyevin diqqəti və qayğısı sayesində qədim Naxçıvanın XX əsr tarixinin ən böyük şəxsiyyətlərinin ədəbiyyatımızın korifeylərindən Məmməd Səid Ordubadinin, Cəlil Məmmədquluzadənin, nəhəng sərkərdə Cəmşid Naxçıvanskinin, böyük rəssam Bəhrəz Kəngərlinin ev-muzeyləri də açılmış, tariximize, onun böyük şəxsiyyətlərinə şahidlilik edirlər. Bu muzeylər bizi qədim Gəmiqaya, Atabəylər dövlətinin tarixi abidələri Mönne-Xatun, Yusif ibn Küseylə, onların müəllifi, dahi memar Əcəmi Əbübəkir oğlu Naxçıvanı ilə, Qarabağlar türbə kompleksi

ilə, monqol-tatar hücumunun şahidi Kohnə qala ilə, orta əsrin mütəfəkkiri Nəimi ilə birləşdirir, yaxın və uzaq keçmişimiz arasında Körpü qurur, bizi minilliklərə aparır, gen yadداşımızı təzələyirlər.

Hüseyin Cavid əfəndinin ev-muzeyinə gəldikdə, bu barədə bir qədər ətraflı danışmaq, onun həyat vəsiqəsi almışında xidməti olanlara da vəfa borcumuzu - yad etməmiz lazım gelir

Hər şeyin, hər işin başlanğıcı ən çətin dövrdür. Bu baxımdan Cavid əfəndinin ev-muzeyinin təşkili işi də istisna deyildi, bəlkə də digər muzeylərin açılmasından da çətin idi. Bu çətinliyi Stalin represiyası illərini yaşamayanların təsəvvür etməsi çox çətindir. Represiya təkcə insani məhv etmək kifayətlənmir, bununla doymurdu, onun yaxınlarını, dostlarını, tanışlarını, evini, eşyalarını, onun adı ilə bağlı olan hər şeyi doymayan ejdaha kimi udur, yer üzündə silir, yox edir. Cavid əfəndi üçün də bu istisna deyildi. Amma onun bunda "bəxti gətirmişdi" ki, Cavid əfəndi özü olmaqdan çıxmış, çox gizli və təhlükəli də olsa, başqalarının - sevenlərinin hafizələrində, həyatında yaşamağa başlamışdı. Bu baxımdan ev muzeyin təşkili çətin de olsa, mümkün görünürdü.

Muzey ekspozisiyasının mövzu-tematik planı Azərbaycan Elmlər Akademiyası İnce-sənət İnstitutunun əməkdaşı, teatrşunas Tamilla Təhmasibə həvələ olunmuşdu, bədii tərtibatı isə Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində fealiyyət göstərən "Muzeylərin və sərgilərin bədii tərtibatı və layihələşdirilməsi" emalatxanası tərəfində icra olunurdu.

Muzeyin yaradılması ərefəsində şairin qızı, Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyinin direktoru Turan Cavidin çox böyük köməyi oldu. O həm muzey otaqlarının qurulması və tərtibatında dəyərli məsləhətlər vermiş, həm də Cavidin əsərlərinin ilk nəşrlərini - "Keçmiş günlər", "Şeyda", "İblis", "Topal Teymur", "Uçurum", bunlardan əlavə də 100-ə yaxın foto-şəkillər, sənədlər və xatire əşyalarını muzeyə hədiyye etdi.

Cavidlə əlaqələr müxtəlif sənədlər, fotosəkillər, qəzet və jurnal materialları, kitablar, xatirələrin əldə edilməsində Cavid əfəndinin yaxın dostu olmuş, görkəmlı ədəbiyyatşunas alim Əziz Şərifin xüsusi rolunu qeyd etmək yerinə düşər. Onun 1983-cü ildə ev-muzeyə təqdim etdiyi hədiyyə özünün 1977-ci ildə çapdan çıxmış və üzərində avtoqrafi olan "Keçmiş günlərdən" kitabından və bir dəftərdən ibarət idi. Məktubda deyilirdi: "... Mendə qalan birçə bu dəftərdə ki, vaxtile mən Cavidin atama yazdığını məktubların surətini oraya köçürmüşəm. Bu dəftər mənim üçün nə qədər qiymətli olsa da, onu unudulmaz dosum və böyük qardaşımın ev-muzeyine göndərməyi mümkün bildim".

Vaxtı ilə Cavidin qonşusu və tələbəsi olmuş professor Əli Sultanlının bacısı Bətülə xanımın muzeyə hədiyyə etdiyi, üzərində müəllifin avtoqrafi olan 1924-cü ildə nəşr olunmuş "İblis" əsəri ev-muzey üçün çox qiymətli idi.

Həmin ərefədə akademik Məmmədcəfər Cəfərova, professor Abbas Zamanova, Yaşar Qarayev, görkəmlı jurnalist, tədqiqatçı

BÖYÜKLÜYÜN QADRİNİ BİLƏNLƏRƏ

Qulam Məmmədiyə, SSRİ Xalq Artisti, professor Mehdi Məmmədova, Cavidşunas Zahid Əkbərova, Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru Ələsgər Şərifova, Azərbaycan Dövlət Radio və Televiziya Komitəsinə, Azərbaycan Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivinə, Cəfər Cabbarlı adına Azərbaycanfilm Kinostudiyasına və hətta Gürcüstan, Türkmenistan və Özbəkistan Dövlət arxivlərinə məktublarla müraciət olundu və muzey ekspozisiyası qurulduğu vaxt Cavidlə bağlı müəyyən qədər sənəd, fotoşəkil, qəzət və jurnal materialları, kitablar əldə olundu ki, bunlar hamısı muzey ekspozisiyasında öz layiqli yerini tutdu.

Ev-muzeylərin fərqli bir xüsusiyyəti vardır. Bu abidələr başqaları kimi qurulub bəşə çatmırlar, daima yeni eksponatlarla zənginləşə-zənginləşə həyatlarını davam etdirirlər. Hüseyin Cavid əfəndinin muzeyinin həyatı da belə davam edir. Fəaliyyətə başladığı 1981-ci ildən bu günədək muzeyin fonduna 9300-dən artıq eksponat toplanmışdır. Bunların içərisində Hüseyin Cavidin həyat və yaradıcılığını əks etdirən foto-şəkillər, sənədlər, xatirə əşyaları, təsviri sənət və heykeltəraşlıq nümunələri, əsərlərinin ilk nəşrləri, üzərində qardaşı qızı Rena Rasizadəyə avtoqrafla hədiyyə etdiyi 1934-cü ildən neşr olunmuş "Səyavuş" əsəri, Turan Cavid tərəfindən son vaxtlar hədiyyə olunmuş "Knyaz" əsərinin əlyazması, atasının pensnesi (gözlüyü), yazı dəsti, Ərtoğrul Cavidin hərbi xidmet illərində 1942-ci ildən 28 fevralından başlayaraq 1943-cü ildən 7 oktyabr tarixine kimi Abxaziyadan, Tbilisi hospitalından və Naxçıvandan Bakıya anası Mişkinaz Cavidə və bacısı Turan Cavidə yazdığı 71 ədad məktubu və Turan Cavidə məxsus xatirə əşyaları da vardır.

Cavid əfəndinin həmyerililəri, qohumları, dostları, yoldaşları onun məruz qaldığı ədalətsizliyi aradan qaldırmağa çalışmış

kimi hamı bir nəfər kimi çalışır, ev-muzeaya əllərindən gələn köməyi göstərirlər. H.Cavidin ev-muzeyi ilə uzun illərlə çox ya-xından əməkdaşlıq edən tarix elmləri doktoru, professor Qüdrət İsmayıllızadənin başılaşlığı, içərisində H.Cavid haqqında ya-zılar və şəkillər verilmiş və bir neçəsində ədibin "Afət" pyesi ilk dəfə olaraq hissə-hissə çap olunmuş 1926-cı ilə aid 6 ədəd "Maarif və mədəniyyət" jurnalını, xalq yazıçısı Hüseyin İbrahimovun üçcildlik "Seçilmiş əsərləri" ("Böhtən" romanı həmin cildlərə daxil edilib), Akademik İsa Həbibbəylinin "XX əsrin əvvəlləri Azərbaycan Yazıçıları", Hüseyin Cavidin Bakıdakı Ev Muzeyinin nəşrləri olan "Cavidşunaslıq", "Azərbaycan qeyri-maddi mədəniyyət abidələri və Ərtoğrol Cavid" topluları və muzeyin direktoru Gülbəniz Babaxanlıının "Azərbaycan ədəbi fikri və Hüseyin Cavid", Akademik Rafael Hüseynovun "Əbədi Cavid", Professor Kamran Əliyevin "Hüseyin Cavid: həyat və yaradıcılığı", professor Cəlal Qasımovun "Cavidin məhbəsə aparan yol", filologiya elmləri doktoru Hüseyin Həşimlinin "Azərbaycan Poeziyasında sonet və ter-set", filologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru İsgəndər Atillanın "Ösrin şairi" əsərinin I-IX hissələri və "İnsan ömrü bir dalğa kimi", filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Həsənəli Eyyazlınin "Ərtoğrul Cavid, yaxud bir ailənin dramı", Pedoqogika üzrə fəlsəfə doktoru Yusif Aslanovun "Cavidin söz dünyası", şair Əbülfəz Naxçıvanının "Tale burulğanı" və Nazim Əkbərovun "Cavid dünyasına üç pəncərə" əsərləri muzeyin ekspozisiyasını zənginləşdirmişlər.

2000-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibovun şəxsi diqqət və qayğısı ilə ev-muzeydə əsaslı təmir və bərpa işləri aparılmış, muzeyin binası öz əvvəlki görkəminə qaytarılmış, muzeyin maddi-texniki bazası güclən-

dirilmişdir. Bu dəfə muzey ekspozisiyası əvvəlkindən fərqli olaraq muzey kollektivinin qüvvəsi ilə Cavid əfəndinin yaşadığı dövrde necə var idisə, o cür qurulmuşdur.

Böyüklüyün qadrini böyük təfəkkür sahibləri anlayar. Cavid ev-muzeyinin bir hissəsi adlandırdığımız Cavid məqbəresi Da-hi Önder Heydər Əliyevin əsəridir. 1991-ci ildə Heydər Əliyev Naxçıvan MR Ali Məclisinin Sədri vəzifəsinə seçidikdən bir aydan bir az artıq vaxt sonra Cavid əfəndinin ana-dan olmasının 110 illiyi münasibəti ilə Cavid əfəndinin məzarı üstündə xalqa belə bir söz verdi: "Mən sizə söz verirəm, Cavid əfəndini Sibir meşələrində alıb buraya, vətəni Naxçıvana gətirdiyim kimi, onun məzarı üstündə ona layiq bir məqbərə tikdirəcəyəm. Cavid əfəndi buna layıqdır."

Söz verdi və təqribən bir ildən sonra xalqın tələbi ilə yenidən Azərbaycan rəhbərliyinə gələndən az sonra Hüseyin Cavid məqbəresinin inşaatına başlandı. Başlandı və onun açılışını - 1996-ci ildən 29 oktyabrda Heydər Əliyev özü həyata keçirdi.

Bu gün də Cavidə olan diqqət və qayğı uğurla həyata keçirilir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin görkəmli şair-dramaturq Hüseyin Cavidin 17 aprel 2007-ci il tarixdə imzaladığı 125, 16 fevral 2012-ci il tarixdə imzaladığı 130, 24 oktyabr 2017-ci il tarixdə imzaladığı 135 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncamlarının Naxçıvan Muxtar Respublikasında icrasını təmin etmək məqsədile Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin imzaladığı Sərəncamla təsdiq edilmiş "Tədbirlər planlarına" uyğun olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasında müxtəlif tədbirlər həyata

keçirilmişdir. Qeyd olunmuş yubileylərlə əlaqədar Tədbirlər planlarında simpozium-ların, elmi-nəzəri konfransların keçirilməsi, Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında "Səyavuş", "Şeyx Sənan" və "İblis" əsərlərinin tamaşaşa hazırlanması, "Naxçıvan" jurnalının bir nömrəsinin yubileyə həsr olunması, Cavid ensiklopediyasının nəşr edilməsi üçün hazırlanması və digər tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuş və keçirilmişdir.

Bunlara əsasən, Hüseyin Cavidin Ev Muzeyi və Xatıra Kompleksində də bu yubileylərin keçirilməsi ilə əlaqədar Tədbirlər planları tərtib edilmişdir ki, burabə "Hüseyin Cavid-125", "Hüseyin Cavid-130", və "Hüseyin Cavid-135" adlı sərgilərin hazırlanıb mədəni-maarif müəssisələrində nümayiş etdirilməsi, muzey ekspozisiyasında açıq dərslerin keçirilməsi, Naxçıvan şəhər ümumtəhsil məktəblərinin iştirakı ilə "Hüseyin Cavid" şeirlərinin ən yaxşı ifaçısı" mövzusunda şeir müsabiqəsinin, elmi-nəzəri konfransların və Cavid poeziya günlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulmuş və yüksək səviyyədə icra olunmuşdur.

Bu gün 9300-dən artıq eksponatla zənginləşən ev muzeyinin ekspozisiyasında yəni eksponatlar əsasında əlavə və dəyişiklər edilmiş, muzey ekspozisiyası xeyli zənginləşdirilmişdir. Belə ki, muzey yeni ekspozisiya ilə muzeyə gələn qonaqları dahi şair-dramaturqun zəngin ədəbi irsi, onun zəngin yaradıcılığı ilə tanış edir.

**Bəhruz Axundov,
Hüseyin Cavidin Ev-Muzeyi və Xatıra
Kompleksinin direktoru
Naxçıvan Muxtar Respublikasının
Əməkdar Mədəniyyət İşçisi**

Fransa radiosu Azərbaycan haqqında veriliş yayımılayıb

Fransanın "Radio Grand Ciel" radiosu Azərbaycan haqqında veriliş yayımılayıb. AZERTAC xəber verir ki, verilişin aparıcısı Alain Romestainq qədim İlpək Yolu üzərində yerləşən Azərbaycanın Avropa ilə Asiya arasında köprü rolü oynamasından söz açıb. Bildirib ki, enerji resursları ilə zəngin olan Azərbaycan iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə, turizmin inkişafına xüsusi diqqət yetirir. Aparıcı ölkəmizin iqtisadi göstəriciləri barədə ətraflı məlumat verib.

Verilişdə böyük beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edən Bakıda 2020-ci ildə futbol üzrə Avropa çempionatının final oyunlarının keçiriləcəyi diqqətə çatdırılıb. Dünyaçı Bölge olan Azərbaycanda müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin mehriban yaşamalarından danişilib. Ölkəmizdə gender bərabərliyi, qadınların cəmiyyətdə yeri və rolü, təhsilin, elmın və mədəniyyətin inkişafına verdikləri töhfələr, onlara göstərilən dövlət qayğısı haqqında məlumat verilib. Azərbaycanda qadın hüquqlarının inkişafı tarixində bəhs edilərkən onlara hələ 1918-ci ildə səsverme hüququnun verildiyi diqqətə çatdırılıb. Bildirilib

ki, bu gün Azərbaycanda qadınlar ictimai, siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə uğurla fəaliyyət göstərirler.

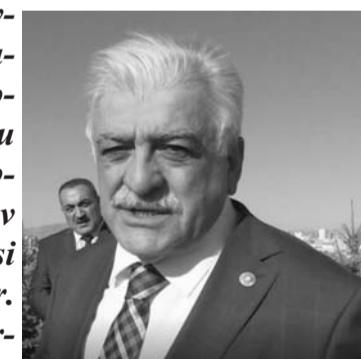
Verilişdə, həmçinin Azərbaycan mətbuatının keçdiyi yol, jurnalistikasahesində qadınların kişilərlə ciyinçiyinə çalışmalari barədə fikirlərə yer verilib. Bundan başqa, Azərbaycan-Fransız Universitetinin baş katibi Şarlot Payenin Azərbaycan qadı-

nının cəmiyyətdə rolü və nüfuzu barədə fikirləri əksini tapıb. Aparıcı gələn ay yayımlanacaq növbəti verilişdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, bu münaqişə nəticəsində doğma yurdlarından di-dərgin düşmüş bir milyon azərbaycanlı qacqın və məcburi köçkündən danişlacaqını bildirib. Bir saat davam edən verilişdə Azərbaycan müsələkləri də səsləndirilib.

Şamil Ayırm: Türkiyədə yaşıllaşdırma kampaniyasının Heydər Əliyev Bağından başlanması qardaşlığımızın göstəricisidir

Prezident Rəcəb Tayyib Erdoğanın Ankaranın Batıkent rayonunun Uğur Mumcu məhəlləsində yerləşən Heydər Əliyev Bağında ağac əkməsi əhəmiyyətli hadisədir. Türkiyədə yaşıllaşdırma kampaniyasının Heydər Əliyev Bağından start götürməsi Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının göstəricisidir.

Bu fikirləri AZERTAC-a müsahibəsində Heydər Əliyev Bağında təşkil olunan ağacəkmə aksiyasında iştirak edən Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Şamil Ayırm söyləyib. Heydər Əliyev şəxsiyyətinin ucalığını qeyd edən Şamil Ayırm Türkiyədə "Fidanlar fidarlar böyüyür" şüarı altında start götürən yeni yaşıllaşdırma layihəsinin rəsmi açılış mərasiminin Ankaradakı Heydər Əliyev Bağında təşkilində əməyi olanlara təşəkkürünü bildirib. O, əminliklə deyib ki, Ulu Öndərin əziz xatırı Azərbaycanda olduğu kimi, Türkiyədə də hər zaman böyük sevgi ilə yad ediləcək.

BSU-da Mehdi Hüseynzadəyə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Bakı Slavyan Universitetində Mehdi Hüseynzadənin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirin əvvəlində Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirilib. Sonra Üzeyir Hacıbəylinin uverturasının sədaları altında Azərbaycan bayraqı salona gətirilib.

Tədbirdə çıxış edən BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyeva Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, ikinci Dünya müharibəsi dövründə anti-faşist müqavimət hərəkatının görkəmli nümayəndəsi M.Hüseynzadənin insanlığın faşizm əsərətindən xilas olmasında göstərdiyi məsilsiz şücaətdən danışıb. O, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bu il iyun ayında M.Hüseynzadənin anadan olmasıının 100 illiyinin qeyd olunması barədə Sərəncamının milli dəyərlərimizə verilən en yüksək qiymət olduğunu vurğulayıb.

Rektor çıxışında Yeni Azərbaycan Partiyasının Yasamal rayon

təşkilatının qadınlar şurasının sədri Tamilla Şahbazova ilə birlikdə Sloveniyanın Çepovan kəndində M.Hüseynzadənin məzarını ziyarət etmələrini xatırladıb. N.Əliyeva tələbələrə müraciət edərək haqq, ədalət, bəşeri deyərlər uğrunda döyüşmiş insanların xatirəsini heç vaxt unutmamağa çağırıb.

Tədbirdə çıxışında T.Şahbazova da Çepovan kəndindəki qardaşlıq qəbristanlığında uyuyan M.Hüseynzadənin məzarını ziyarətin bezi məqamlarını yada salıb.

YAP Yasamal rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri Sloveniyadan getirdiyi və üstünde M.Hüseynzadənin büstünün şəkli olan suveniri universitetin muzeyine hədiyyə edib.

Fəlsəfə Institutunun əməkdaşı İlham Abbasov "M.Hüseynzadənin partizanlıq fəaliyyəti" barede məruzə ilə çıxış edib. O, çıxısında M.Hüseynzadənin "uzaq sahillərdeki" fəaliyyəti ilə bağlı bir çox qıymətli tarixi faktlara toxunub, onu tənqidi insanların xatirələrindən

bəzi nümunələr səsləndirib. İ.Abbasov həm də M.Hüseynzadənin partizan dəstəsində tək olmadığını, həmin batalyonda 80 azərbaycanlının döyüdüyüünü bildirib.

Tədbirdə tələbələr M.Hüseynzadənin qələməne məxsus "Adriana sahillərində", "Görən olsayı" şeirlərini səsləndiriblər. Azərbaycan Mili Konservatoriyasının nəzdində Musiqi Kollecinin IV kurs tələbəsi Pünhan Piriyev M.Hüseynzadənin sözlərinə yazılmış mahniyi ifa edib.

Sonra M.Hüseynzadənin bacısı oğlu Həniifə Əlizadə çıxış edərək, tədbir təşkilatçılarına yaxınları adından təşəkkürünü bildirib. Bakı Slavyan Universitetinin tələbələri "Cənab leytenant", "Qurban olduğum Azərbaycanım!" mahnlarını ifa ediblər. Tədbirin sonunda BSU-nun Gənc Rəssamlar Dərnəyinin hazırladığı M.Hüseynzadəyə həsr olunmuş el işlərindən ibarət sərgiye baxış keçirilib.

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Xaçmaz rayon təşkilatında 9 noyabr- Bayraq Günü qeyd edilib

Dünen YAP Xaçmaz rayon təşkilatının 9 noyabr- Bayraq Günü münasibəti ilə tədbir keçirilib. Tədbiri YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədri müavini Abşəyar Heydərov açaraq vurğulayıb ki, bu gün ölkəmizin bütün güşələrində dalgalanan, dövlətimizin suverenlik rəmzi sayılan bayraqımızın zəngin tarixi var: "Azərbaycan bayraqı milli le-

Bayraqı Günü təsis edilmiş və artıq hər il noyabrın 9-u Azərbaycanda Dövlət Bayraqı Günü kimi qeyd olunur"

Tədbirdə Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Kənlül Əsgərova, YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədri müavini Sevinc Sədullayeva, gənclər adından Haliye Osmanova, Cavad Mehmanov və başqaları çıxış edərək bildiriblər ki, dövlət bayraqımız milletimizin, xalqımızın azadlıq və istiqlal ideyalarının, milli varlığının, bəşər sivilizasiyasında özünəməsus qədim və çağdaş medəniyyətə sahib olduğunu təcəssümüdür.

R.KAMALQIZI

yaqət simvolümüzdur. Onu başı üzerinde uca tutmaq, vüqarla dalgalandırmaq hər bir azərbaycanlının şəref borcudur. Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 17 noyabr 2009-cu il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycanda Dövlət

Lənkəranda ikinci "Çay, çəltik və sitrus" festivalı keçiriləcək

Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə noyabrın 10-da səhər saatlarında Heydər Əliyev xatire parkında keçirilecək ənənəvi ikinci "Çay, çəltik, sitrus festivalı" əsl məhsul boluluğu bayramı olacaq. Azərbaycanın dövlət attributlarını və Lənkəranın simvolunu əks etdirən

fotostendlərlə bəzədilən parkda "Çayımızın dadi var", "Lənkəranın düyüsü dillə əzbəri", "Sitrus bağlarının möcüzəsi", "Qonaq evin ruzibərəketini artır" və s. adlı örtülü pavilyonlar quraşdırılacaq və bəzəkli vitrindrədə Lənkəranda istehsal olunan çay, çəltik, sitrus, digər növ ərzəq və sənaye məhsulları, xalq sənətkarlığı nümunələri nümayiş etdiriləcək. Yerli müəssisələr, fermer təsərrüfatları, turizm obyektləri tərəfindən pavilyonlarda festival iştirakçıları üçün təbii çay və müxtəlif şirniyyatlardan, çərezlərdən ibarət çay dəstəgahı təşkil ediləcək. Bundan başqa festival iştirakçılarına rayonun ən bacarıqlı və təcrübəli aşpazlarının yüksək keyfiyyətli yerli düyü sortları olan "Haşimi", "Sədri", "Appolla" "Campo" və s. düyülərindən bishirdikləri 50 növdən çox plov,

eyni zamanda Lənkəran mətbəxinin məşhur ləvəngisində hazırlanmış xörəklər və müxtəlif çeşidli kabablar təqdim olunacaq. Festivalda bədii özfəaliyyət kollektivlərinin rəngarəng müsiki nömrələri ifa olunacaq, gənclərin və idmançıların iştirakı ilə intellektual-əyləncəli proqramlar göstərilecək.

Festival axşam saatlarında şəhər Mədəniyyət Mərkəzinin böyük zalında respublikanın tanınmış incəsənət ustalarının ifasında bayram konserti və atəşfəsənlilikə yekunlaşacaq. Keçənlik festivalda iştirak edə bilməyənlər bu imkandan yararlana bilərlər.

İlin sonunda xoş bir istirahət etmək, cənub mırvarisi Lənkəranın zəhmət adamlarının yetişdirib araya getirdiyi növbənəv məhsulları, ləziz yeməkləri, ətirli təbii çay, dadlı meyvələrindən dadmaq, folkloru, maddi-mədəniyyət nümunələri ilə tanış olmaq üçün əsil məqamdır! Şanslı əldən vermeyin! Noyabrın 10-da keçiriləcək 2-ci "Çay, çəltik, sitrus festivalı"na gəlin, əsl istirahətin dadını çıxarıñ!

Festival yolunuza gözləyir, əziz qonaqlar!

Binəqədidi “İstiqlalın əbədiyyət sancağı” adlı tədbir keçirildi

Dünən Binəqədi rayonu icra hakimiyyətinin, Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı və Binəqədi rayonu Gənclər və İdman İdarəsinin bir-ge təşkilatçılığı ilə 9 noyabr - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü və 12 noyabr- Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Gününe həsr edilmiş "İstiqlalın əbədiyyət sancağı" adlı tədbir kecirildi.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni ilə açıq elan edildi. Çıxış edən tarix elmləri doktoru, professor Solmaz Tohidi bayrağın dövlətin bütövlük, müstəqillik, yenil-məzlik, ucalıq, bir sözə müqəddəslik rəmzi olduğunu qeyd etdi. Natiq Azərbaycanın dövlət bayrağının 100 illik yubile-yinin Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin 100 illiyi kontekstində araşdırılmasının vacib olduğunu bildirərək istiqlalimizin, eləcə də bugünkü dövlət bayrağımızın çətin və keşmə-keşli tarixindən, bayrağımızın simvollarının mənalarından, cümhuriyyət qurucularının o zamanki çətin bir döndəmə fə-dakarlığından ətraflı məlumat verdi. Solmaz Tohidi çıxışını davam etdirərək Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin 1990-ci il noyabrın 17-də Naxçıvan Ali Məclisinin sessiyasında Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin bayrağını Naxçıvan MR-nin dövlət bayrağı kimi qəbul etdirməsini o zamanki dövr üçün mühüm hadisə kimi dəvərlendirdi.

Tedbirdə çıxış edən YAP Binaeqədi rayon teşkilatının sədri Ramiz Göyüşov bayrağa, vətənən olan sevginin insanlara, xüsusilə gənclərə aşilanmasının hər kesin əsas vəzifəsi olduğunu bildirdi. Natiq bu müqəddəs vəzifənin layiqinçə yerinə yetirilməsində ən böyük örənyi Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin göstərdiyini vurğuladı. R.Göyüşov dövlət bayrağına sevgi və məhəbbət hissinin aşilanmasında Prezident İlham Əliyevin misilsiz xidmətlərindən söhbət açdı. Bu xidmətlərin əsasında Vətən sevgisi dayandığını qeyd etdi. Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin sektor müdirləri İntiqam Eyvazov və Fərrux Seyidov çıxışları zamanı Azərbaycanın ilk Konstitusiyasının dövlət hakimiyyətlərinin bölgüsü prinsipi əsasında təşkil olunduğunun müəyyən edildiyini bildirdilər. Natiqlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ərsəyə gəlmış Konstitusiyamızın əsas prinsiplərinin azad və müstəqil Azərbaycanın uzunmüddətli gələcəyinə hesablaşdırmasını qeyd etdilər. Tedbirdə çıxış edən Binaeqədi rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Vüsan İsmayılov ölkəmizdə dövlət rəmzlərinə olan münasibətə diqqət çəkdi. Yeniyetmə və gənclərə bayraq sevgisinin daha geniş şəkildə aşilanmasının vacibliyindən danışan natiq Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin dövlət rəmzlərinə, o cümlədən Dövlət Bayrağıımıza olan münasibətinin hər bir vətəndaş üçün nümunə olduğunu nəzərə catdırdı.

Çıxışlar bitdikdən sonra “9 noyabr - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü və 12 noyabr - Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Günü”ne həsr edilmiş şeir, rəsm və inşa müsabiqələrinin qalibləri diplomlarla təltif edildi.

ədəbir bədii hissə ilə davam etdirildi.

Zümrüt BAYRAMOVA

Diaspor təşkilatlarının koordinasiyası ölkəmizin beynəlxalq gücü deməkdir

Bu gün xaricdə yaşayan azərbaycanlılara ən çox tövsiyə edilən məsələlərdən biri də koordinasiya-əlaqələndirmə işinin gücləndirilməsidir. Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi də bu istiqamətdə davamlı işlər görür. Komitənin müəyyənləşdirdiyi yeni strategiya xarici ölkələrdəki diasporlarımız tərəfindən də dəstəklənir və təşkilatlar birgə fəaliyyətlə bağlı razılığı qəlirlər.

Artıq bir ölkə daxilində ayrı-ayrılıqla da fəaliyyət göstərən icma və qurumların koordinasiya şuraları yaradılır, həmçinin diaspor təşkilatlarının qıtalar üzrə birləşdirilərək əlaqələndirilməsi də nəzərdə tutulur. Xatırladaq ki, son bir neçə ay ərzində Almaniya, Fransa, İsvəç, Hollanda, Belçika kimi iri dövlətlərdə Azərbaycanlıların Koordinasiya Şuraları yaradılıb. Soydaşlarımızın və eləcə də ictimaiyyət nümayəndələrinin rəyinə görə, yeni təşkilatlanma prinsipi diaspor fəaliyyətinin canlanmasına əlavə stimul verib. Belə ki, Koordinasiya Şuraları soydaşlarımız, eləcə də diaspor təşkilatları arasında integrasiya meyillərini gücləndirəcək, daha yaxşı əlaqələndirilməklə onların daha məqsədöyənlü, konsrtuktiv və aktiv fəaliyyətini təmin edəcəkdir.

Ən son yaradılan Skandinaviya Azərbaycanlıları Koodrinasiya Şurası İsveç, Norveç, Finlandiya və Danimarkadakı azərbaycanlıları birləşdirəcək, diaspor teşkilatlarının fəaliyyətini koordinasiya edəcək. Şuranın təsis edilməsi ilə əlaqədar keçirilən konfransda vurğulanıb ki, hansı ölkədə yaşayıb işləməsindən asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı ölkəmizin milli maraqlarına, dövlət məsələlərinə diqqətlə ya-naşmalı və vətənimizin ümumi reallıqlarının təşviq olunmasında, tanidlılmasında əlindən gələni etməlidir.

Skandinaviya regionunda fəaliyyət göstərən diaspor üzvlərini həmrəy olmağa çağırın Diasporla İş üzrə Dövlət Komitesinin sədri deyib: "Bizim məqsədimiz hər bir ölkədə, ümumi diaspor məsələləri ilə bağlı strateji istiqamətlərin müyyəyenləşdirilməsi və yerlərdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının daha da güclənməsin-dən ibarətdir. Bunun üçün isə dünyadakı bütün azərbaycanlıların azərbay-canlıq ideyasını rəhbər tutaraq birləşdirilməsi yarıcıbdır".

Komite rehbəri qeyd edib ki, yalnız koordinasiya olunan birgə fəaliyyət təşkilatlarının bir-biri və Dövlət Komitəs ilə sıx əməkdaşlığı nəticəsində hədəf lərə catmaq mümkündür.

Azərbaycanlıların Koordinasiya Şurasını formalaşdırın soydaşlarımız bu qurumların yaranması ilə Azərbaycan diasporunda yeni mərhələnin başlanğıcını etiraf edirlər. Soydaşlarımız bu şuraları Azərbaycan diasporunun həm rəylilik nümayiş etdirməsi, yeni metodlardan istifadə etmesi dövrü adlandırır. Onların fikrincə, diaspor sahəsində tətbiq edilən yeni metodlar tezliklə lobby quruculuğunda da özünü göstərəcək. Gənclərimizin yerli partiyalara üzv olmasının aktual məsələyə çevrildiyini və gündəmdə olduğunu deyən xaricdəki azərbaycanlılar hesab edir ki, əsas hədəflərdən biri də yerli cəmiyyətə inqərasıyanın dinamikliyidir.

Dövlət Komitəsinin nümayəndə heyəti İsveçə səfəri çərçivəsində bu ölkənin siyasetində uğur qazanmış bir qrup azərbaycanlı ilə görüşündə də Skandi-naviya regionunda yaşayan həmyerililərimizin siyasi təşkilat və partiyalarara uğurlu integrasiyasının əhəmiyyətini vurgulayıb. Dövlət Komitəsinin sədri Azərbaycan icmalarının yaşıdlıları ölkələrin cəmiyyətlərinə integrasiyasına, bu dövlətlərin ictimai-sivasi, iqtisad-

mək imkanlarından, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında diaspor təşkilatlarının rolundan danışılıb.

Bundan başqa, azerbaycanlıların daha çok məskunlaşdığı ölkələrdə eyni fealiyyət sahəsində çalışan həmvətənlərimiz arasında əlaqələrin yaradılmasına səyləri gücləndirilir. Bu məqsədə azerbaycanlı iş adamları, azerbaycanlı jurnalistlər, elm adamları, mədəniyyət xadimləri birləşmənin yaradılması istiqamətində işlər aparılır.

Həmçinin, təşkilatlanma işində qadınlar da dəstəyindən geniş istifadə edilir, xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı qadınların diaspor fəaliyyətinə cəlb olunmasına diqqət artırılır. Skandinaviya Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasına ölkələr üzrə seçilən əlaqələndiricilərin hamisinin qadın olması da buna sübutdur. Belə ki, Finlandiya Azərbaycan-Türk Gənclər Təşkilatının sədri Ülviyyə Cabbarova, İsveçdə fəaliyyət göstərən yazıçı Eluca Atalı, diaspor fəali Sara Eveberger və Norveçdəki "Can Azərbaycan" təşkilatının rəhbəri Şervin Nəcəfpur Şuranın əlaqələndiriciləri seçilib. Daha bir xanım Mayise Ağamirzeyeva isə Hollandiya-Belçika Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi seçilib.

Beləliklə, Diasporlu İş üzrə Dövlət Komitəsi soydaşlarımızı Azərbaycan və azərbaycançılıq ideologiyası etrafında birləşdirmək istiqamətində fəaliyyətini davam etdirir. Soydaşlarımızın da bu prosesdə aktiv iştirakı Azərbaycan diaspor hərəkatının gücləndirilməsinə kömək edir və beynəlxalq aləmdə ölkəmizin daha yaxşı təmsil olunmasına qədirib çıxarır.

Ceyhun Rasimoğlu

Pantomima Teatri “d`Dorian”ı təqdim edəcək

Noyabrın 11-də Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrinin səhnəsində yeni tamaşa - "d Dorian" (musiqi ladlarından biri) tamaşası təqdim oluna- caq. Teatrdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, teatrin baş rejisso- ru, Xalq artisti Bəxtiyar Xani- zadənin "d Dorian" adlandırdı- ğı səhnə əsərinin quruluşu rejissorları Əməkdar artist Nargilə Qəribova və Vüsal Rzasoy, şeirlərin müəllifləri Əməkdar incəsənet xadimi Rəhman Əlizadə, N.Qəribova, V.Rza- sovdur.

Sevgi mövzusuna həsr edilən səhnə əsərinin məzgi belədir: onlar bir-birini görübər, bəveniblər, bələd olub

vurulublar və seviblər... Amma kişi-qadın münasibətlərinin böhran dövrünü keçə bilmeyiblər. Bunda kişinin yaradıcı insan-musiqiçi olması da əlavə əngəl törədib - yaradıcı böhran şəxsi böhrana qarışıb... Və budur... Payız fəsl, şəhərin küçələrindən biri, küçə musiqiçisi gözündə qara eynək, əynində nimdaş plاش, üzünü-başını saç-saqqlə basmış gitaraçı. Genç qadın yol ötərkən ayaq saxlayır, geri dö-nüb onun karşısına əsginas atır. Sonra nəzərini gitaraçının ətrafi-na səpələnmiş kağız qırıntıları cəlb edir.

8 noyabr 2018-ci il

Ermənistanda seçkiqabağı böhran davam edir

Siyasi tənəzzüldən iqtisadi böhrana

Ermənistanda növbədənkənar parlament seçkiləri öncəsi, ölkədaxili siyasi vəziyyət daha da gərginləşməkdədir. Belə ki, yeni parlamentdə təmsil olunmaq üçün, hətta köhnə sistemin adamları belə, yerlərdə yeni hakimiyyətlə əlaqələr qurmağa çalışır, bunun üçün əllərində olan hər vasitədən istifadə edirlər. Erməni KİV-lərində parlament seçkiləri ab-havasında cərəyan edən müxtəlif hadisələr barədə məlumatlar yayır, həmin məlumatlardan da görünür ki, Ermənistanda böhran tam sürətlə davam etməkdədir.

Seçkiyəfəsi proseslərə siyasi fikir bildirən rusiyalı ekspert İgor Korotenko da vurğulayır ki, Ermənistən bölgədə sabitsizlik mənbəyi olaraq qalır. O, bu ölkədə indi de seçki vasitəsilə dövlət çəvrilişini legitimləşdirmək, parlamente Nikol Paşinyanın tərəfdarlarını seçdirmək yolu ilə onun şəxsi hakimiyətini möhkəmləndirmək siyaseti yürüdüldüünü vurgulayıb. Ekspertenin fikrincə, Paşinyana hakimiyətin ötürülməsi ölkəni uzunmüddəti sabitsizlik girdabına sürükləyir: "Belə ki, Paşinyan ölkədə öz şəxsi hakimiyətini qursa da, korrupsiya ilə mübarizə aparmaq, əhalinin rəfahını qaldırmaq kimi əsas vədlərin yerinə yetirməyəcək. Bununla yanaşı, erməni diasporu ölkəyə investisiya qoymaq bərədə Paşinyanın çağırışlarına məhəl qoymayıb. Onlar bildirir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll edilməmiş qalması sərmayələr üçün ciddi siyasi və hərbi təhlükə yaradır. Yeni bütün məsələlər Dağlıq Qarabağ probleminə dirənir, bu problem həllini tapmasa, Ermənistən iqtisadiyyatı indiki vəziyyətdə qala-caq".

"İrates" qəzeti yazar ki, tərkibini Serj Sarkisyan hakimiyəti dövründə silahlı qiyam qaldırmışlardan ibarət olan və Sasna-Tsrer olayları ilə yadda qalan keçmiş hərbçilərin eyni adlı partiya yaradaraq, seçkilərə qatılmaq iddiaları günü-gündən daha da artmaqdadır. Belə ki, "Sasna-Tsrer" partiya-

radikal mövqeyi ilə seçiləcək. Görünür, "Sasna-Tsrer" qarşısından gələn parlament seçkilərində olduqca radikal mövqədən çıxış edəcək. Təşkilatlılıq məsələlərindən başqa, onlar ölkənin ikinci en böyük siyasi gücü olmaları ilə bağlı sosial sorğular keçirir, bununla da parlamentdə ciddi şəkildə təmsil olunaqlarını nümayiş etdirməyə çalışırlar.

Diger tərəfdən, "Sasna-Tsrer" seçkilərdə uduzsa, bu partiya seçkilərin birmənalı olaraq saxtalaşdırıldığını bəyan edəcək. Ve onlar bundan sonra mübarizələrini da-ha radikal vasitələrlə aparacaqlarını, hətta irəvanda PPX alayıını ilə keçirdikləri vaxt sərgilədiklərindən də radikal addımlara gedəcəklər.

Yeri gəlmışkən, hakimiyətə yaxınlığı ilə seçilən mənbələr bildirirlər ki, parlamentdə dörd siyasi güc - "Vətəndaş sazişi", "Luys", "Sasna-Tsrer" və "Daşnaksyutun" təmsil olunacağını, qeyd edirlər, sonuncusunu - yeni daşnakları Nikol Paşinyan şəxşən parlamentdə görmək isteyir.

"Hraparak" qəzeti isə yazar ki, Ararat vilayətinin keçmiş sistemdən olan nümayəndələri artıq öz düşərgələrini dəyişiblər. Misal üçün, Ovik Abraamyan tərəfindən kənd təsərrüfatı nazirinin müavini vəzifəsinə təyin olunmuş sabiq nazir müavini Samvel Qalstyan Qarik

masından sonra ona "sədaqət andi içdiyini" bildirib. FHN əməkdaşı Narek isə qubernatorun hər addiminə izleyir, belə ki, o deputat mandatına namizəddir. Hətta gizletmir ki, onun arzularını mehz qubernator gerçəkləşdirəcək, deyə erməni nəşri yazıb.

Siyasi böhran əhalinin sosial vəziyyətini ağırlaşdırmaqdadır

Göründüyü kimi, bu gün işgalçi ölkə, sözün əsl menasında, dərin böhran keçirir. Şübhəsiz ki, mövcud siyasi durum digər sahələre, xüsusilə, iqtisadi sferaya da təsiriz ötüşmür. İqtisadiyyatı çökmüş

si bəri başdan bəyan edib ki, öz Sarkisyanın qubernator təyin olun-

paradoksal, qeyri-adı bir vəziyyət yaradır. Ona görə ki, Ermənistən regionda vəziyyəti öz xeyrinə dəyişməyə çalışsa da, əslinde, bataqlığa düşmüş insan kimi nə qədər çox çabalayırsa, bir o qədər bataqlıq onu dərinliyə sürükləyir. Bunun da səbəbi odur ki, faktiki olaraq Ermənistən apardığı siyaset kökündən, bünövrədən düzgün deyil. Ermənistən etiraf etməlidir ki, onun bütün problemləri məhz Azerbaycan torpaqlarını işgal etməsi, azərbaycanlıların etnik təmizləmə siyaseti nəticəsində öz dədə-baba torpaqlarından qovulması və azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törədilməsinin nəticəsidir. Həm regionda Azerbaycanın xeyrinə gedən proseslər, həm Ermənistən daxilində baş verən son hadisələr, həm də Ermənistənə olan baxışlar belə bir qənaətə gəlməyə ciddi əsaslar yaradır. Bu-nunla bağlı konkret olaraq bir neçə fakt getirmək istərdim. Birinci, bildiğiniz kimi, bir neçə gün bundan əvvəl İstanbulda region ölkələrinin xarici işlər nazirlerinin üçtərəflə formatda görüşləri keçirilib. Belə ki, İstanbulda oktyabrın 29-da Azerbaycan, Türkiye və Gürcüstən xarici işlər nazirlerinin, oktyabrın 30-da isə Azerbaycan, Türkiye və İran xarici işlər nazirlərinin üçtərəflə görüşü keçirilib".

S.Seyidov onu da deyib ki, Ermənistən bu gün düşdürüyü bələdan xilas olmaq üçün qonşu dövlətlərle münasibətləri beynəlxalq qanunlar çerçivəsində qurmalıdır, bunun başqa yolu yoxdur: "Ermənistənə baş verən son proseslər Rusiya tərəfindən də şübhə ilə qəbul olunur. Rəsmi Moskva etibarsızlıq və səmimiyətdən kənar olan münasibətlərə həm Xarici İşlər Nazirliyi, həm də parlament səviyyəsində reaksiya verib, müvafiq bəyanatlar səsləndirib. Rusiya-nın Azerbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı birmənalı bəyanatlar verdiyini nəzərə alsaq, regionun ən böyük dövlətini de yuxarıda adını çəkdiyim ölkələrin sırasına aid etmək mümkündür".

A.SƏMƏDOVA

Azerbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasındakı nümayəndə heyətinin rəhbəri, Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov işgalçi ölkədə regional əlaqələrin iflasa uğradığını deyərə bildirib ki, Ermənistən regionda təcridi dərinləşir, yürüdüyü siyasetə heç kim etibar etmir: "Bu, özlüyünde

“Müxalifət acinacaqlı durumdadır”

Mais Səfərli: “Müxalifət liderlərinin yersiz hərəkətlərə el atması siyasi savadsızlıqdan irəli gəlir”

**Müsahibimiz
“Yurdaş” partiyasının
sədri Mais Səfərlidir**

- Mais bəy, qaralıq keçmişə malik Pənah Hüseyn, Rəhim Qaziyev və İsgəndər Həmidov kimi şəxslər Qarabağla bağlı mitinq keçirməyi planlaşdırırlar. Size, onlar bu yolu siyasi divident əldə edə bilərlər?

- Qarabağ məsələsi bizim dövlətimiz və xalqımız üçün çox önemli bir məsələdir. Yəni bu problem bizim ana problemimizdir. Təbii ki, hər bir azərbaycanlı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində və beynəlxalq hüquq normalarına uyğun hell olunmasını istəyir. Bir sözlə, hər birimizin ürəyi Qarabağla döyüñür. Amma bundan kimlərsə siyasi məqsədləri üçün istifadə etməyə və divident qazanmağa çalışırsa

bu qınlınır. Həqiqətən də, söyügedən şəxslər qaralıq keçmişə malikdirlər və bu gün də çirkin siyaset yürüdülər. Bu baxımdan, onların qazandıqları mənfi imic Qarabağ adı ilə keçirilən mitinqin uğursuz alımmasına təkan olur. Bu dəfə de şübhəsiz belə olacaq.

- Maraqlıdır ki, hər dəfə Qarabağ adından manipulyasiya edən Isa Qəmər, Əli Kərimli və Arif Hacılı növbəti mitinqlərə qatılmayaqcaqlarını bəyan ediblər. Size, səbəb nədir?

- Ümumiyyətə, bu gün Qarabağdan siyasi məqsədlər üçün yararlanmaq olmaz. Dediymiz kimi, Qarabağ hamimizin yaralı yerimizdir və ümumi dərdimidir. Adı çəkilən şəxslərin bu mitinqdə iştirak etməsəsinin səbəblərinə geldikdə, demək olar ki, onların özleri də çox gözəl bilirlər ki, ləkəli insanların bu cür çağırışına artıq xalq inanmır və səs verirlər. Onların Qarabağla bağlı keçirdikləri axırıncı mitinq də çox sönüklərə keçdi. Yəni kütləviliyi ilə seçilən bir tədbir oldu. Noyabrın 21-ə planlaşdırılan növbəti mitinqde çox zəif və sönüklərə keçdi. Bunu Isa Qəmər, Əli Kərimli və Arif Hacılı da bilirlər. Ona görə də, bu mitinqlərə qatılmayaqları inididən bəyan edirlər. Başa düşürlər ki, növbəti sönüklərə tədbirə getməkdənən getməmək daha yaxşı olar.

- Size, nəyə görə müxalifət sivil metodlardan deyil, hər zaman qeyri-məqbul variantlarla siyasi gün-

dəmə gəlməyə çalışırlar?

- Müxalifət liderlərinin bu cür yersiz hərəkətlərə el atması siyasi savadsızlıqdan və geniş bilgilərə malik olmamalarından irəli gəlir. Bilirsiz məsələ burasındır ki, onların başqa alternativ şou yaratmaq variantları yoxdur. Bir mənənəli şəkildə demək olar ki, radikal müxalifət düşərgəsini temsil edən şəxslər bir müddət gündəmde qalmaqdan ötürü bu cür cəmiyyət tərəfindən dəstəklənməyən tədbirlər keçirməyə çalışırlar. Çünkü onlar gündəmde qalmaq üçün başqa bir iş görə bilmirlər. Müxalifətin özü də çox gözəl bilir ki, onların dediklərinə xalq qulaq asmrir və asmaq da istəmir. Yeni adları çəkilən bu qüvvələrə xalqın heç bir siyasi dəstəyi olmayıb və olmayacaqdır.

- Müxalifətin ictimai siyasi proseslərdən kənardə qalması da liderlərin yanlış, düşünülməmiş siyaset aparmalarının səbəb olduğunu demək olar?

- Bəli, müxalifətin yanlış siyaset aparmasının nəticəsidir ki, partiyalar pərakəndə bir vəziyyətdədir. Radikal müxalifət düşərgəsini temsil edən partiya sədrləri öz partiyalarını yox, şəxsi ambisiyalarını fikirləşirler. Bu baxımdan, müxalifət acinacaqlı durumdadır. O cümlədən də, bu güne qədər partiya sədrləri arasında səmimi münasibətin olmaması mühüm rol oynayır. Yəni müxalif partiya sədrləri bir-biri ilə mehriban düşməndirlər.

GÜLYANƏ

Əli Kərimlinin Cəmil Həsənləyə qəzəbi

Bu dəfə “Milli Şura” sədrinin “kitabı” birdəfəlik bağlanacaq

Zaman keçidkən Əli Kərimlinin toplantı-sounun gizli məqamları üzə çıxır. Bu yaxınlarda Ə.Kərimlinin avtoritar və diktatorluq rejimi sürdürüməyin etiraz etdiyinə görə AXCP səralarından çıxarılanlar çox mətbələlərə aydınlıq gətiriblər. Məsələn, üzə çıxan olaylardan biri də Ə.Kərimlinin “Milli Şura”nın sədri Cəmil Həsənləyə qarşı qurduğu planıdır. AXCP sədri bu planı dəfələrə həyata keçirmek istəyib, ancaq ifşa olunub. Son iki ay ərzində “REAL”in sədri İlqar Məmmədovun həbsdən çıxdıqdan sonra planın reallaşması üçün şeytan əməllərini işə salacağına deyən Ə.Kərimli “bu qoca professorun kitabını birdəfəlik bağlayacaq”ını bildirib. Səbəb də, C.Həsənlənin İ.Məmmədovu dəstəkləməsidir: “Mənim kitabımı bağlamaq üçün Ə.Kərimlinin 8 başı olmalıdır”. Deyilən sözə təəccüb etmirdəm. Çünkü hər ikisi bir bezin qıraqıdır: satqın, hiyləgər, cinayətkar, mənəviyyatsız. Atalar demişkən, baliq başından iylənər.

**Əli Kərimlinin
“üçbaşlı ejdaha” oyunu**

Bu zaman sual yaranır ki, eger Ə.Kərimli C.Həsənləni “Milli Şura” sedrliyindən kənarlaşdırarsa, onda “Milli Şura”nın növbəti sədri kim olacaq? Əlbəttə ki, özü! Bəlli, məhz onun özü. Axi Ə.Kərimli bəziləri kimi bir əlində iki qarız deyil, hətta beşaltı qarız tutmağa can atır. Xüsusilə, son günlər AXCP sədri Ə.Kərimlinin nəzarəti altında olan “Milli Şura”da baş verən son

olaylar, bunu deməyə əsas verir ki, “Yurd” şefi həməşə acgzollüyü ilə fərqlənib. Hətta “Milli Şura”dakı etibarlı mənbədən belə bir məlumat verilir ki, yaxın günlerde Həsənlənin istəfa qərarı mediya açıqlanacaq. Ona görə də, Ə.Kərimli C.Həsənlənin istefasından dərhal sonra “Milli Şura”ya sədri keçməyi qətiləşdirib və bildirib ki, “qoca professorun kitabı bu dəfə birdəfəlik bağlanacaq”. Bu yerdə maraqlı sual ortaya çıxır: deməli, “Yurd”, AXCP və “Milli Şura”ya sədrlik edən Ə.Kərimli bütün oyulardan çıxaraq, indi də “üçbaşlı ejdaha” olmaq istəyir”.

**Xədice İsmayıllı:
“Əli Kərimli araqarışdırın,
satqın, hər şeyi öz ambisiyalarına
qurban verən ağilsızdır”**

Bu fikirləri qondarma “hüquq müdafiəçisi” Xədice İsmayıllı deyib: “Əli Kərimlinin öz şəxsi ambisiyalarını həyata keçirmək üçün, nəinki “üçbaşlı ejdaha”, hətta “beş-

başlı ejdaha” oyunu oynayar. Ə.Kərimliyə ünvanlaşması təccübü deyil. Ə.Kərimli nəyə qarışsa, ora kor olur. “Azadlıq” qəzeti ayağı dəydi, kor etdi, “Milli Şura”ya qarışdı, iflic etdi, “hüquq müdafiəçilər”inin işinə qarışıdı zəlil etdi. Çünkü Əli Kərimli araqarışdır, satqın, hər şeyi öz ambisiyalarına qurban verən ağilsızdır. İndi də AXCP-“Yurd”-“Milli Şura”nın üçbaşlı ejdahası olmaq üçün Cəmil Həsənləni qurumdan uzaqlaşdırmaq istəyir”.

X.İsmayıllı “Cəmil Həsənləni də “ağlı yoxdur”, deyib. O, növbəti şərhində fikrini bu sözlərlə ifade edib: “Ambisiyaları var e, ağılları yoxdur. Sınıq barmağa tibbi yardım göstərməkləri yox, qoyasan elə ara qarışdırınsılar”.

X.İsmayıllı bildirib ki, “Milli Şura” Ə.Kərimlinin pul qazanmaq yeridir. Bu gün də “Milli Şura”nın sosial bazası yoxdur. Burada Ə.Kərimli tərəfdarları ilə yanaşı, bir neçə adamdan başqa heç kəs qalmayıb. Onların da çoxusu özünü biabır edib. Eldəniz Quliyev də müəyyən exlaqlı davranışları və sözləri ilə özünü nüfuzdan saldı. Diger ziyyələrə göründür ki, “Milli Şura” perspektivi olmayan qurumdur, abırlarına qisılıb getdilər. “Milli Şura” fiaskoya uğrayıb”.

Beləliklə, baş verənlərin Ə.Kərimli-Həsənlə arasında “soyuq müharibə”nin əsasını qoymuş, hətta bu yaxınlarda Ə.Kərimli öz yaxın çevrəsi ilə “bu qocanın kitabını bağlayacaq”.

Rəfiqə HÜSEYNNOVA

**Müxtəlifçi
“müxalifətçilik”**

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Bu gün özlərini “müxalifətçi” adlandıran və bu ad altında müxtəlif şəbəhlərdən, oyunbaşlıqlardan çıxanlar kifayət qədərdir. İstər ölkədə, istərsə də ölkədən kənar da var-gəl edib, qazanc gündən siyasi ləçərlər və gədələr toplumu, yaxud yiğnağı sanki hakimiyyət təmsilçilərinin və ya hakimiyyətin siyasetinə dəstək verən kəslərin necə deyirlər, ağızlarını güdürlər. Güdürlər ona görə ki, deyilən sözlərinin əksinə hansı əks-ifadəni işlədib, cəmiyyətdə “real müxalifətçi” kimi tanınınlar. Amma gəlin görək, müxtəlif məsələlər kontekstindən hadisələrə öz təbirlərinə yanaşmalar edən həmin yiğnaq hansı ifadələrin ucundan tutub, ucuzuşa gedirlər?

“Milli Şura”nın lediciyi Gülička “xanım” Hacıbəyli millət vəkili Vahid Əhmədovun hər hansı bir neqativ hal barədə danışmasını elində “əsas” tutub, AXCP sədrinin müavini Gözəl Bayramlının Gürcüstanda fəaliyyət göstərən və gizli bank rolu oynayan, eləcə də erməni lobbisinə bağlı olan bir qurumdan aldığı 12 min dolları heç bir sənəd olmadan ölkə ərazisində keçirmək cəhdini malala-yıb. Yəni iddia edib ki, deyə bu pul Bayramlının “halal” puluymuş. Sonra da deyir ki, həmin pul onun çantasına “atıblarmış” (?!-R.)

Yaxşı, eger “halal” puluydusa, G.Bayramlı hansı səbəbdən ABŞ əskinaslarını gizli şəkildə keçirməyə cəhd edib? Yaxud, bu pulları onun çantasına “atıblarsa”, onda “halal pul” məsəlesi haradan pırttıyib-ortaya çıxdı?

Halal-haramçılığa qalanda, Gülička “xanımın” bu barədə danışmağa ümumiyyətə haqqı-zadı yoxdur. Elə də uzağa getməyərək, BAXCP sədrinin müavini Niyaməddin Orduxanlının Güličkanın millət vəkili olduğu zamanlarda, yəni “gur-gur gurladığı” vaxtlarda səda adamların torpaq sahələrini qanunsuz yollarla mənimseməsini təsdiq edən çoxsaylı və sənedli-sübütlu faktları yenidən ortaya qoya bilerik. Ona görə də, daha yaxşı olardı ki, Gülička “xanım” müxtəlifçilik edərək, müxalifətçi olduğunu cəmiyyətə zorla sırasın. Yoxsa, qabaqı əməlləri lap çox iy verər!

Yaxud, götürək Vidadı İsgəndərlini - yəni Vidoş... Vidoş da ki, nə Vidoş! Düşüb ortaya və sanki prokuror işlədiyi vaxtlarda insanların qanına necə susadığını unudaraq, “haqqdan-ədalət-dən” dəm vurur. Bir Vidoş ki, hətta dost-doğma dədəsinin qəbrinə adına belə, nalayıq olanlar qurub, hakimiyyətin üzərinə ləçərcəsinə şər atdı. Amma nə oldu? Yaşadığı kədinin, el-obasının camaati, qohum-əqrəbəsi belə çıxıdalar ortaya qəbirə qarşı heç bir təhqirin, vandalizm aktının olmadığını dedilər. Yaxşı, bəs həmin qondarma video harada çəkilməşdi? Əlbəttə ki, başqa bir sahibsiz qəbir üzərində! V.İsgəndərlı isə en alçaq və namussuz məxlüq kimi həmin qəbrin atasına mənsub olduğunu deyərək, rəhmətliyin ölüsü üzərində özünə idbar siyasi oyun düzüb-qoşmuşdu!

Eləcə də Orduxan, Tural, Məhəmməd və baş-qalarının şəxsi həyatlarındakı murdarlıqlarını, qeyri-insani, satqın və xəyanətkarlıq obrazlarını ortaya qoysaqla, biz bu məxluqtarın müxtəliflik üzərində qurulmuş “müxalifətçilər”in şahidləri ola bilərik. Sadəcə, hər şeyi yenidən uzadıb-ucuzluğa getmək bizim peşəmiz deyil. Bizim peşəmiz bax bu cür siyasi həşəratları, manqurt və şantajçıları davamlı olaraq, ifşa edərək, cəmiyyətə təqdim etməkdir. Necə ki, indi də edirik, bundan sonra da edəcəyik...

8 noyabr 2018-ci il

Əli Kərimlinin gözəlçəsi bu dəfə anasını döyüb polisə düşdü

AXCP-çilər isə bu məsələni sədrlərinin göstərişinə əsasən, "siyasiləşdirildilər"

Əli Kərimlinin sədri olduğu AXCP ilə Cəmil Həsənlinin rəhbərlik etdiyi "Milli Şura" arasında növbəti dəfə dava düşüb və bu qarşıdurmanın əsl səbəbləri bəlli olub. Məhz Ə.Kərimlinin nəzarəti altında "siyasetlə məşğul olan" gənclər arasında əxlaqsız və qeyri-ənənəvi həyat tərzini yaşayınanların son vaxtları ən biaburçı olaylarla məşhur olmaları onun gözəlçəsi kimi tanınan Fatimə Mövlamli sayəsində növbəti dəfə bir daha təsdiqini tapdı.

Xatırladaq ki, hələ bir neçə müddət önce, qəzetişimizdə bu "məşhur" barədə faktları ortaya çıxarıb, onun hansı "təribyəyə" malik olması ilə bağlı "Əli Kərimlinin 17 yaşı troll gözəlçəsi" başlıqlı məqələ ilə çıxış edilmişdi. Linkə baxın: <http://sia.az/az/news/politics/671906.html>

Əli Kərimli bu hadisəni gizlətmək üçün trollarına göstərmiş verib

Görünür, belələri üçün yüngül və əxlaqsız həyat tərzini ilə yanaşı, milli-mənəvi dəyərlərimizi də ayaq altına atmaq adət halını alıb. Bu səbəbdən, onlar üçün valideyn, böyük-kicik və s. faktorlar sıfır seviyyəsindədir. F.Mövlamlının doğma anasına əl qaldıraraq, onu döyməsi faktı da bu qorxun və təessüfədən reallığı eks etdirməkdədir.

Məsələnin mahiyətinə vararaq qeyd edək ki, AXCP üzvü F.Mövlamli (xatırladaq ki, o, eyni zamanda özünü "jurnalist" kimi de təqdim edir-R.R.) oktyabrın 23-de DİN Binəqədi RPİ-nin 4-cü bölməsi tərəfindən saxlanılıb. Buna səbəb onun öz anasını döyməsi və

sonuncunun bununla bağlı polise şikayət etməsi olub. Nəticədə səhəbət AXCP sədri Ə.Kərimliyə və s. partiya funksionerlərinə çatıb və

partiya sədri öz gözəlçəsinin bu əməlini gizlətmək üçün trollarına göstərmiş verib. Daha dəqiq desək, anasına əl qaldıraraq, ele öz anasının şikayətini əsasında da hüquqmühafizə orqanları tərəfindən saxlanılan F.Mövlamli üzərində siyasi oyunluğla başlanılıb. Onun guya ki, "siyasi motivlərlə" saxlanılması tərafında dərhal sosial şəbəkələrdə kampaniyaya start verilib.

Fatima Mövlamli
31 Yanvar - ©

Sizinle eyni cəbhədə olmaqdandan qurur duyuram, bəy! ❤️

Əslində, belə rüsvayçı, iyrənc bir hadisənin Əli Kərimli və tərəfdarları vasitəsilə müdafiə olunması hər şeyi açıq-aydın ortaya qoymaqdadır

Beləliklə, AXCP-nin bəlli tərzinə görə, hay-haray qaldıran Ə.Kərimli trolları Mövlamlının "Azərbaycan xanımı" olduğunu öne sürüb, bu kimi addımların, yeni polis tərəfindən saxlanılması "yolverilməz" olduğunu iddia etməyə başlayıblar.

Yeri gelmişkən, anasına əl qaldıraraq, onu amansızcasına döyen Mövlamli da dərhal Ə.Kərimlinin tərzinə kecid alıb və tərətdiyi cinayət əməlini siyasileşdirməyə cəhd edib. Məsələn, o polis orqanlarına izahat yazıb-buraxıldıqdan dərhal sonra Facebookda status paylaşış və bildirib ki, "doğması" saydığı şəxsə (hətta ana belə müraciət etmir-R.R.) mübahisə edib və onun şikayəti əsasında polis bölməsinə

çağırlıb. Beləliklə də, polis bundan "istifadə edərək", guya siyasi fəaliyyətine görə ona "təzyiqlər" edib. Göründüyü kimi, tamamilə qeyri-ciddi və böhtan olan bu kimi fikirlər arxasında açıq-aşkar cinayətin örtbasdır olmasına görünməkdədir. Halbuki, hüquq-mühafizə orqanları F.Mövlamlıdan sadəcə, izahat alaraq, onu buraxıb. Əslində, belə rüsvayçı, iyrənc bir hadisənin Ə.Kərimli və tərəfdarları vasitəsilə müdafiə olunması hər şeyi açıq-aydın ortaya qoymaqdadır.

Əli Kərimli deməkə, onun barəsində "əxlaqsızlığın açarı" tipli assosiasiyalı fikirlər yaranmağa başlayır

Nəticə olaraq isə belə demek mümkündür ki, zaman-zaman AXCP sədri Ə.Kərimli və ətrafi haqqında çoxsaylı faktlara əsaslanan və heç də xoş olmayan məsələlər mütəmadi olaraq, ictimaiyyətin diqqətini cəlb edir. Daha doğrusu, Ə.Kərimli sədrlilik etdiyi siyasi

təşkilatı elə keçirər-keçirməz orada baş verən və heç bir milli-mənəvi, eləcə də əxlaqi dəyərlərə sığmayan hadisələr bir-birini elə sürtərə evəz edir ki, onların sayı-heşabi belə, ölçüyəgelməz dərəcədə artıb. illər önce AXCP-nin rəsmi media qurumu olan "Azadlıq" qəzetiinin sabiq direktoru Azər Əhmədovun öz qohumunun (balıdzınn-R.R.) azaşlı qızı ilə (!) intim video görüntülərinin yayılması, adıçəkilən qəzetiň baş redaktoru Qənimət Zahidin yene de A.Əhmədovla "Üç palma" restoranının saunasında özbək fahişələrlə bərabər fotolarının mətbuatı sızması və onlarla bənzər faktları göstər-

meklə, əslində, bütün bu kimi hadisələrin bilavasita Ə.Kərimlinin əlinin altından keçdiyini deyə bilərik. Ümumiyyətlə, sağlam düşünəli insanların yanında Ə.Kərimli deməkə, onun barəsində "əxlaqsızlığın açarı" tipli assosiasiyalı fikirlər yaranmağa başlayır

Rövşən RƏSULOV

"Siyasi məhbus" qovğası

Xədicə İsmayıllı: "Bu işlərin başında "ağılısız ambisioz" Əli Kərimli dayanır"

Yenə də dağidıcı müxalifət düşərgəsində "siyasi məhbus" siyahısı məsələsində yaranmış narazılıqlar dağidıcı xisləti müxaliflər arasında "arı pətəyinə çomaq soxmaq" effekti yaradıb. Çarəsiz qalan "beşinci kolon"un nümayəndələri, xüsusilə də, bir vaxtlar bir-birinə can deyib, can eşidən "araşdırmaçı müxbir" Xədicə İsmayılla AXCP sədri Əli Kərimli bu gün düşmənə çevriliblər.

X.Ismayıllı AXCP sədrini və onun yedək təşkilatı olan qondarma "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənlər haqqında bildiklərini söyləyəcəyini və axıra qədər onlara qarşı mübarizə aparacağını deyib: "Əli Kərimli ilə Cəmil Həsənlər səviyyəsizlərdir. Ağlışlılardan, satqınlardan nə gözləmek olar? Dünənə qədər mənə "can" deyirdi, bu gün qrant davası edir. Harda Ə.Kərimli və C.Həsənlər var, ora kor olur. Bu ara qarışdırınlar medianın işinə qarışdırılar, "Azadlıq" qəzeti qara gün qoyular, indi də hüquq müdafiəçilərinin işinə qarışır, onları iflic edirlər".

Ə.Kərimli keçmiş ortağından acıq çıxmak üçün "siyasi məhbus" biznesinə el uzadan X.Ismayıllı və onun başçılıq etdiyi qrupu

hədəfə tutmaq üçün mübarizə meydanı kimi yenə də sosial şəbəkələri seçib. X.Ismayıllı

isə "siyasi məhbus" biznesini hər şeydən üstün tutaraq, özünün sosial şəbəkelərdə etdiyi paylaşımlarında açılmayan düyünleri açı: "Deli şeytan deyir, partiyasını və liderini terifləyənlərin hamisini dostluqdan çıxarı ki, gözün bu biabırçılığı görməsin".

"Siyasi məhbus" biznesində "çörəyinə" şərık çıxan Ə.Kərimlini hədəfə alan X.Ismayıllı onu da bildirib ki, özünü "demokrat" adlandıran Ə.Kərimli en xırda tənqidə belə tab getirməyərək "facebook" briqadasını mənim üstümə göndərir: "Əli Kərimli mənə "əmək itirən" quldar kimi qələmə verir. Özü layıq olduğu adı elə özü daşısın da."

Göründüyü kimi, "demokratiyadan" danişan bu əqidəsizlərin iç üzü həmişə özləri tərefindən sübata yetirilir. Dünənə kimi, Ə.Kərimlinin "sağ" əli olan X.Ismayıllı bu gün onu əqidəsiz adlandırarəq, onun qrantı görə sağ qulağını sol eli ile qəşəməq həvəsinin qurşağında qaldığını bildirir.

Əli Orucov: "Qondarma "siyasi məhbus" alverçiləri həqiqətən də "ağılısız ambisioz"dular"

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyası siyasi

şurasının üzvü Əli Orucov da məlum olmayan "siyasi məhbus" terminindən dağidıcı müxalifətin öz şəxsi mənafələri üçün istifadə etdiklərini bildirib: "Siyasi məhbus" termininin özü məlum deyil. Bu ifadənin özünü zəruri edən şərtlər və kriteriyalar mövcud deyil. Beynəlxalq hüquqi sənədlərde də "siyasi məhbus" termini yoxdur. Yəni "siyasi məhbus" termininin mahiyyəti və mənşəyi, konkret olaraq, belli olmadığına görə, radikal müxalifə həmişə bundan öz şəxsi mənafələri üçün istifadə edib. Bu məlum olmayan ifadəni atanlar daha çox provokasiya ilə məşğul olanlardır".

Ə.Orucov onu da vurğulayıb ki, radikal müxalifətin konkret əməllərinə görə, həbs edilənləri "siyasi məhbus" kimi qələmə vermək cəhdə boş hay-küydən başqa bir şey deyil: "Bu, bir təzyiq və alver vasitəsidir. İstər Əli Kərimli, istərsə də Xədicə İsmayıllı qondarma "siyasi məhbus" siyahıları hazırlamaqla sırf öz məqsədlərini güdürür".

Göründüyü kimi, qrant, pul ehtirası dağidıcı düşərgədəkilərin düşmən olmaları üçün yetərlidir.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Hüquqi davranışın hüquqi əlaməti ondan ibarətdir ki, hərəkətlər, məhz hüquqi olduqlarına görə, hüquqi nəticələrə səbəb olurlar. Göstərilən əlamət hüquqi sferada davranışın xarakteristikası üçün müümət əhəmiyyətə malikdir. "Qanunla qadağan olunmayan hər şeyə icazə verilir" kimi ümumcəzaverici tənzimləmənin sərhədlərinin genişləndiyi şəraitdə, ehtimal etmək olar ki, hüquq normaları ilə qadağan olunmadan hər bir davranış hüquqi davranışdır.

Leyla İsgəndərova haqlı olaraq yazır: "Lakin subyektlər hüquqla qadağan olunmayan hərəkətlərin elə bir kütləsini töredirlər ki, bu hərəkətlər heç bir hüquqi nəticələrə səbəb olmurlar. Hüquqi cəhətdən neutral hesab olunan belə davranış hüquqi davranış sayılı bilməz. Göstərilən xüsusiyyətlər nəticəsində, hüquqi hərəkət, adətən, hüquq münasibətinin yaranması (yaxud xitam olunması) üçün əsas olan hüquqi fakt qismində çıxış edir."

Beləliklə, insanın hüquqi sferadakı fealiyyəti həm sosial, həm də hüquqi cəhətdən qiymətləndirilə bilər. İnsanın istənilən hərəkəti ictimai faydalı, yaxud ictimai təhlükəli ola bilər, bir şərtlə ki, onun sosial əhəmiyyətliyi qiymətləndirilmənin meyari qismində çıxış etsin. Bundan başqa, insanın hərəkətlərinin xarakteristikası zamanı subyektiv məqamın nəzərə alınması vacibdir.

Subyektin davranışını yalnız göstərilən amillərdən hər hansı birinin mövcud olması mövqeyində təhlil etmək olmaz. Birtərəfli yanaşma hərəkəti düzgün qiymətləndirməyə, onun nəticələrini düzgün təsnifləndirməyə, ona cəmiyyətin və dövlətin cavab reaksiyasını müəyyənləşdirməyə imkan vermir. O cümlədən, hüquqi hərəkətə bəzən yalnız bir hüquqi tərəfdən yanaşılır. Hüquqi normalarına uyğun olan hər bir davranış hüquqayğun, hüquq normalarına zidd

lində deyilənləri yekunlaşdıraraq, bu nəticəyə gəlmək olar ki, bizim müşahidə etdiklərimiz və gördükərimizlə kifayətləndiklərimiz aysberqın ancaq görünən hissəsidir. Söhbətin pozulmuş hüquqların bərpası haqqında getdiyi zaman, ümumiyyətə, insanın istənilən hüquqlarını nəzərə almaq lazım deyil. Çünkü belə hallarda hüququn realizəsi və müdafiəsi nəzərdə tutulur.

Bu, o deməkdir ki, hər bir konkret halda, hüquq normalarında təsbit edilməmiş əxlaqi-etik hüquqları fərqləndirmək lazımdır. Yaxud hüquq normalarında təsbit edilsələr də, mənəvi məna daşıyan hüquqları nəzərə almaq məqsədəyən olardı.

İnsan və hüquq normaları haqqında ifadə edilən müləhizələrdən və edilən təhlillərdən aydın oldu ki, pozitiv deyil, yalnız təbii hüquq normalarında insanın hüquq və azadlıqları, onların müdafiəsi və təminatı bərədə müəyyən fikirlər irəli sürmək olar. İnsanın təbii hüquqları konsepsiyasının əsas postulatları isə, ondan ibarətdir ki, insanın təbii hüquq və azadlıqları ona nə Allah, nə də dövlət tərəfindən verilməmişdir. Bu hüquq və azadlıqlar anadangəlmədir. Bu hüquq və azadlıqlara yalnız insanın ölümü ilə son verilir."

Avropa İttifaqının Xartiyası insan hüquq və azadlıqlarını yeddi teməl prinsip-dəyər ətrafında təsbit edir: insan ləyaqətinə hörmət

sallaşlığı bir vaxtda!

Coğrafi, milli areal kontekstində insan haqlarının tətbiqi məqyasının məqsədli daraldırılması - məhdudlaşdırılma prosesi baş verir.

Diger tərəfdən, qeyd etmək lazımdır ki, dövlətin fərd qarşısında öhdəlikləri vardırsa, fərdin də dövlət qarşısında vəzifələri vardır. Belə qarşılıqlı hüquq və vezifələrin mövcudluğu fərd-dövlət münasibətlərindən daha mütərəqqi olan vətəndaş-dövlət münasibətləri ilə xarakterizə olunur. Təbii ki, vətəndaş dövlətdən təmin olunmasını tələb etdiyi hüquqlarının müqabilində dövlət, şərəf və ləyaqətlə idarəetməlidir.

Hüquqların hüdudlarının müəyyən olunması çox önemlidir. İnsan hüquqlarının hüdudları, əsasən, beynəlxalq hüquqi sənədlərde və dövlətlərin normativ-hüquqi aktlarında təsbit olunur. Bu, bir tərəfdən, dövlətlərin insan hüquqlarının məhdudlaşdırılmasında məraqlı olması, diger tərəfdən isə, milli təhlükəsizlik, ictimai asayış və insanların sahələndiriləcək üçün atılan addımlar kimi qiymətləndirilə bilər. Təbii ki, insan hüquqlarının qərəzli məhdudlaşdırılması fikrinin formalşaması üçün burada da asimetrik risk nəzəriyyəsinin rolü önemlidir. Yeni dövlətin insan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının məhdudlaşdırılması istiqamətində fealiyyəti bunun üçün tələb olunan əsasın icazə verdiyi həddi keçməməlidir.

Avropa İttifaqına daxil olmayan ölkələrdə bu neqativlər, xüsən də, siyasi hüquqlarla (seçib-seçilmək, hakimiyətin təşkilində və idarəetmədə xalqın iştirakı, azad toplaşmaq, fikir-söz azadlığı və s.) bağlı məsələlərde, qabariq surətdə ortaya çıxır. Mahiyyətinin transferinde, dəyərli elementlərin kənarə proyeksiyasında öz ay-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

şərtləşir ki, ləyaqət insan cəmiyyətinin sosiomedəni və dəyər göstərişləri ilə bağlıdır. Bu mənada, qrup və ya kollektiv ləyaqətindən danışmaq məntiqdən uzaq olardı. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, qrup və ya kollektiv ləyaqəti, adətən, fərdi ləyaqətlərin məcmusundan yaranır. Qrup və ya kollektiv ləyaqətə hər bir fərd öz töfhəsini verir, zira, elə hallara da rast gelir ki, fərdi ləyaqət hissini ümumi ləyaqət hissini kölgəsində qalır, bəzən isə itib-batır. Ona görə də, tarixən daim konkret insan ləyaqəti aparıcı mövqə tutmuş, onun qiymətləndirilməsi zamanı şəxsiyyətin bütün əxlaqi keyfiyyətləri məcmu halda diqqət mərkəzində olmuşdur.

Konkret insanın digər insanlar tərəfindən qiymətləndirilmesi heç vaxt məqsədli, yaxud planlı xarakter daşılmamışdır. Cəmiyyət bunun üçün heç bir fərdi izləmək və ya təqib etmək niyyətine de düşməmişdir. İnsandan bilmək seviyyəsi, zəhmətseverliyi, müəyyən mənada, obyektivliyi və xeyirxahlığı, ətrafindakı insanlara, onların hüquq və azadlıqlarına hörmətlə yanaşması faktları insan ləyaqətini dəyər obyektine əvərmişdir. Bəzən, hətta ləyaqəti qiymətləndirilən fərdin özü bundan xəbərsiz olmuşdur.

Müdirklərin söyləmələrinə görə, ləyaqət libas deyil ki, onun gözəl biçimdə olduğunu müşahidə edən kimi, insana və onun əxlaqına qiyamət verəsən.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Subyektin hüquqayğun davranışısı və insan haqları

olan davranış isə hüquq pozuntusu kimi başa düşülür. Davranışın tekçə hüquqi deyil, həm də sosial cəhətdən təhlil edildiyi zaman isə onun müxtəlif variantları aşkar olunur. Buna görə də, hüquqi davranışın növlərini göstərilən iki adla (hüquqayğun və hüquq pozan) adlandırmalıq kifayətlənmək olmaz. Hüquqi praktikanın inkışafı və tələbatları bu məsələyə dəha differensiasiyalaşdırılmış yanaşmanın tələb edir. Çünkü hüquqi hərəkətlərin müxtəlif növlərinin müvafiq rəqləndərəşdirməyə ehtiyaçı vardır.

Yuxarıda ifadə olunanlar hüquqi davranışın aşağıdakı növlərinin fərqləndirməyə imkan verir:

1) hüquqayğun davranış - hüququn göstərişlərinə uyğun olan sosial cəhətdən zərərlər;

2) hüquq pozuntusu - hüquq normalarının tələblərini pozan sosial cəhətdən zərərlər;

3) hüquqdan sui-istifadəetmə - sosial cəhətdən zərərlər, lakin hüquq normaları ərcivəsində gerçəkləşdirilən davranış;

4) obyektiv cəhətdən hüquqayğun davranış - zərər vurmasa da, hüquqi göstərişlərin pozulması ilə gerçəkləşdirilən davranış.

Tədqiqat əsərinin bu yarımfəs-

rişprinsipi; insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi prinsipi; bərabərlik prinsipi; həmrəylik prinsipi; demokratiya prinsipi və hüquqi dövlət prinsipi. Həmçinin, qeyri-zorakılığın yenidən dərki Xartiyada qızılı xət kimi keçir: tekamüli quruculuğa, tolerantlığa, sosial inqilablarla, zorakılıqla deyil, ictimai reconstruksiya yolu və yenileşməye birmənalı üstünlük verir. Düşünürəm ki, Avropa İttifaqı mekənini hesablanmış bu sənədi demokratik qloballaşmaya yol açan və perspektiv vərən Xartiya da adlandırmalıq olar.

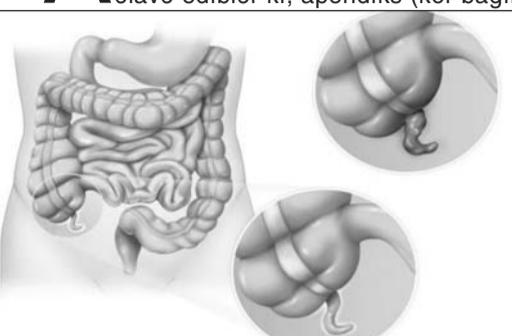
Fəlsəfə elmləri doktoru Əbülləhəsən Abbasov qeyd edir ki, başlıca narahatçılıq isə, hətta deyərdim, ciddi daxili etiraz hissi doğuran məqam bu Xartiyadan ele, məhz yalnız Avropa İttifaqı ölkələrinə ünvanlanmasındadır. Bu, universallığı (yəni bütün insanlar üçün zəruriliyi) etiraf və elan olunan bəşəri dəyərin - insan haqlarının - xüsusişdirilməsi, tətbiqi və reallaşdırılması baxımından eləhiddə, "tekçə" hala salınması, ayri-əşkililik yanaşmasıdır ki, qətiyyət məqbul sayıla bilməz, üstəlik də, qlobalşamanın, mədəni inteqrasianın genişləndiyi və dərinleşdiyi, humanitar hüququn univer-

çoxdur ki, dünya ictimaiyyətinin müxtəlif elm sahələrinin (əsasən, humanitar elmlər) mütəxəssisləri insan hüquqları və azadlıqları, bunların müdafiəsi və təminatları haqqında xeyli yazmış, problemlə bağlı saysız-hesabsız elmi-praktiki konfranslar keçirilmişdir. Mərialların əksəriyyəti ilə tanışlıdan bir daha aydın olur ki, tədqiqatçılar, əsasən, eyni məsələlər (insan hüquq və azadlıqlarının mahiyyəti, təminatı, müdafiə üsulları, bu hüquq və azadlıqların qorunması ilə bağlı beynəlxalq və regional təşkilatların, o cümlədən, dövlətlərin, tərəfində duran vəzifələr və s.) üzərində dayanmış, bir sözə, dəfələr deyilənləri təkrar-təkrar irəli sürüşür. Artıq qeyd etdiyimiz kimi, əsas məqsədimiz deyilənlərin təkrarlığını minimuma endirməkdən və maksimum dərəcədə orijinal müləhizələrlə çıxış etmədən ibarətdir. Etiraf etməliyik ki, bu, nisbətən çətindir, lakin həm də probleme müasir yanaşmalar baxımından zəruridir. İndi XXI əsrdir və tələblər 50, 30, və 20 il bunan üçün heç bir fərdi izləmək və ya təqib etmək niyyətine de düşməmişdir. İnsandan bilmək seviyyəsi, zəhmətseverliyi, müəyyən mənada, obyektivliyi və xeyirxahlığı, ətrafindakı insanlara, onların hüquq və azadlıqlarına hörmətlə yanaşması faktları insan ləyaqətini dəyər obyektine əvərmişdir. Bəzən, hətta ləyaqəti qiymətləndirilən fərdin özü bundan xəbərsiz olmuşdur.

Ləyaqət anlamını insan davranışının güzgüsü hesab eden L.İsgəndərova dəha sonra qeyd edir ki, "ləyaqət" anlayışı tarixən konkret səciyyə deşıyir. Bu, onunla

Alimlər: Parkinson xəstəliyi bağırsaqlarda başlayır

ABŞ-da aparılan yeni tədqiqatlar göstərib ki, Parkinson xəstəliyi bağırsaqlarda başlayır. Tədqiqatçı alimlər əlavə ediblər ki, apendiks (kor bağırsaq) beynin hücey-rələrini məhv edən zəhərli proteinlərin mənbəyi kimi Parkinson xəstəliyi ehtimalını artırır. Kor bağırsağı kəsilib götürülən insanlarda bu xəstəliyə yaxalanma ehtimalı da azdır.

AZƏRTAC BBC-ye istinadla xəber verir ki, Miçiqandakı Van Andel Universitetində aparılan tədqiqatlar zamanı müalicəsi olmayan bu xəstelikdən əziyyət çəkən 1,7 insanın son 50 ilde təribət olunmuş xəstəlik tarixçəsi araşdırılır. Tədqiqatların "Translational Medicine" jurnalında dərc olunmuş neticələrinə görə, Parkinson xəstəliyi bağırsaqlarda başlayır ve apendisit əməliyyati olan insanların xəstələnmə ehtimalı 20 faiz azdır.

Melum olduğu kimi, qalın bağırsağın çıxışında yerləşən apendiks heç bir funksiyası olmayan orqandır. Tədqiqatlar göstərib ki, onun içərisində olan "alfa sinüklein" adlı zəhərli protein Parkinson xəstələrinin beyin nahiyyəsində de mövcuddur. Lakin alimlər bildiriblər ki, sözügedən xəstəlik sırf bu problemlə əlaqəli deyil və apendiksin kəsilməsi onu tamamilə aradan qaldırır. Zəhərli proteinin məhz bağırsaqlarda böyüyərək "Vagus" sərhədi (ağciyər-mədə sərhədi) vasitəsilə beyinə keçməsi faktı da sübut olunub.

Tədqiqat qrupunun üzvü Vivian Labriye bildirib ki, bu nəticələr əsasında insanlara Parkinson xəstəliyindən uzaq olmaq üçün apendisit əməliyyatı olmağı tövsiyə etmək düzgün deyil. "Alfa sinüklein"i nezərdə saxlamaq üçün daha çox proteinin yaranmasının qarşısını almaq daha aqlabatandır. Onun sözlerinə görə, bu səbəbdən Parkinson xəstələri tez-tez mədə-bağırsaq problemlərindən şikayət edirlər.

Britaniyadakı "Parkinson's UK" təşkilatının üzvü Kleyr Beyl qeyd edib ki, xəstəliyin bağırsaqlardan başlaması ilə bağlı tədqiqatın nəticələri mühümdür. O əlavə edib: "Bu, inqilabi bir keşfiyər və Parkinson xəstəliyinin qarşısının alınmasına, habelə onu müalicəsinə kömək edəcək".

Tədqiqatlar zamanı bütün insanların apendiksində "alfa sinüklein" proteini olduğu müəyyən edilib. Parkinson xəstələri ilə sağlam insanların protein tərkibi tamamilə fərqlidir. Eyni zamanda, alimlər hesab edirlər ki, nədən insanların yalnız bir qisminin Parkinson xəstəliyinə tutulması səbəblərini öyrənmək üçün zamanı ehtiyac var.

TƏBRİK EDİRİK!

Nazilə xanımı ad günü münasibətlə həyat yoldaşı Paşa müəllim və LNS şirkətinin kollektivi Vüqar, Şahin, Vasif, Dəyanət və Oqtay müəllimlər, Sevinc, Elmira, Şahnaz, Nazilə və Elnəra xanım səmimi qəlbənən təbrik edir, ona həyatda can sağlığı, uzun ömr, xoş bəxtlik və işində yüksək uğurlar arzulayırlar.

ELAN

Əliyeva Rima Bədrəddin qızına məxsus Bakı şəhər Nəsimi rayonu Mövsüm Sənəni küç. ev 1, mən 36-nın ev çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

ADPU-nun III kurs tələbəsi Abbasova Gülnar Dilqəm qızının adına verilmiş Kimya müəllimliyi ixtisası üzrə tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müaviləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

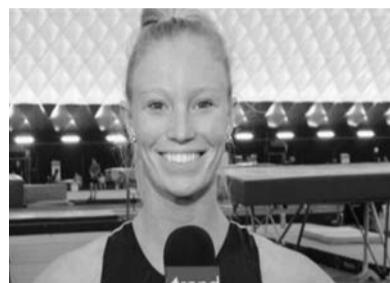
**Qəzet bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

8 noyabr

Tristan Van Natta: "Bakıdakı Milli Gimnastika Arenası möhtəşəmdir"

Bakıdakı Milli Gimnastika Arenası möhtəşəmdir. ABŞ-da bu cür gözəl və rahat zalların daha çox olmasını istərdim. AZƏRTAC Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının saytına istinadla xəber verir ki, bu sözləri Bakıda Milli Gimnastika Arenasının köməkçi zalında təlim-məşq toplantılarında olan batut gimnastikası üzrə ABŞ millisinin üzvü Tristan Van Natta deyib.

Gimnast bildirib: "Belə bir zaldə təlim-məşq toplantıını keçirmək çox xoşdur, burada bizim üçün lazım olan hər cür şərait yaradılıb. Təlim səmərəli keçir və ümidi edirəm ki, noyabrda Sankt-Peterburqda keçiriləcək batut üzrə dünya çempionatında amerikalı gimnastlar yaxşı nəticə göstərəcəklər. Çempionat ərefəsində çox həyəcanlıyam. Bunun üçün ilboyu hazırlaşmışq və yaxşı nəticə göstəcəyimizə ümidi edirəm". Tristan Van Natta, həmçinin komanda üzvlərinin şəhərdə gezintiyə çıxıqlarını və onların Bakının gözəlliyyinə heyran olduğunu söyləyib.

Çingiz Hüseynzadə Avropa Olimpiya Komitəsinin İcraiyyə Komitəsinin iclasında iştirak edəcək

Noyabın 8-de İspaniyanın Marbella şəhərində Avropa Olimpiya Komitəsinin (AOK) İcraiyyə Komitəsinin növbəti iclası keçiriləcək. AZƏRTAC xəber verir ki, iclasa AOK-un İcraiyyə Komitəsinin üzvü və Azərbaycan Milli Olimpiya Komitesinin (MOK) vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə qatılacaq. Tədbir çərçivəsində AOK-un prezidenti Janez Koçjançić və baş katib Rafael Paqnozzi hesabat məruzələri ilə çıxış edəcəklər.

Rafael Ağayev dünya çempionatına qələbə ilə başlayıb

İspaniyanın paytaxtı Madriddə karate üzrə 24-cü dünya çempionatı davam edir. AZƏRTAC xəber verir ki, yarışın ilk günündə beşqat dünya çempionu Rafael Ağayev tatami üzərinə çıxb. O, Qvatemala idmançısı Allan Maldonado ilə görüşüb. Döyüş R. Ağayevin 4:1 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. Karateçimiz növbəti mərhələdə argentinli Xulio İçiki ilə qarşılaşacaq. Qeyd edək ki, fərdi yarışların ikinci gündə daha 6 karateçimiz tatamiyə çıxacaq.

Top "sehrbazına" ŞOK: Ronaldinyonun bank hesabında cəmi altı avro qaldı!

Braziliya yiğmasının keçmiş futbolçusu Ronaldinyonun hesabında cəmi 24,63 Braziliya realı, yəni təqribən altı avro qalıb. Qadağan edilmiş zonada anbar və baliqçılıq platformasının qanunsuz tikintisine görə keçmiş idmançını 2 milyon avro məbləğində cərimələmək qərarına gəlmiş yerli Riu-Qrandi-du-Sul ştatının prokurorluğu məhz bu qədər məbləğ aşkar edib. AZƏRTAC xəber verir ki, yerli hakimiyət orqanları fakt-la əlaqədar idmançının pasportunu müsadirə ediblər. Prokurorluğun fikrincə, bu məbləğ futbolçunun həyat tərzinə uyğun deyildir. O, son iki həftə ərzində Cinde və Yaponiyada olub və reklam öhdəliklərini yerine yetirib. Bundan əlavə, Avropa və Afrikanın müxtəlif ölkələrinə səfərlər edib və sosial şəbəkələrdəki səhifələrində bu barədə məlumatlar verib. Prokurorluq hesab edir ki, "Nike" şirkətinin onun adı ilə buraxdığı ayaqqabı xətti də futbolçuya xeyli gelir gətirib.